

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. — Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroka se posebej in velja po pošti prejemana 4 Din, po raznašalcih dostavljena 5 Din mesečno.

Uredništvo:

Ljubljana: Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2562).

Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

PRAZNIK ŽULJAVIH ROK

Tradicionalna kmečka prireditev na Krškem polju se je tudi letos izvrstno obnesla — Veličasten je bil sprevod na bojišče Matije Gubca — Ogromna udeležba iz vse dravske banovine

Leskovec na Krškem polju, 2. avg. Krasno poletno jutro je davi napovedalo solčno nedeljo, dostojno velikega dneva, ki ga zasavska Dolenjska že nekaj let praznuje v široko zasnovani proslavi kmečkega praznika na Krškem polju. Pridne roke Leskovečanov in sosese so bile že nekaj dni v neprestanem tekmovanju, kdo bo pomagal bolj pridno pri delih na pestri planjavi Celine, koder je nastala v zadnjih dneh nova naselbina z neštevilnimi paviljoni, okrepčevališči, dirkališčem, zabavišči in sploh z vsem, kar je potrebno, da se razmahne tudi ogromna množica, ki jo vsako leto privabi na Krško polje kmetijski praznik.

Kot uvod v današnje kmetijske slavnosti so sinoči priredili v Krškem svečani koncert, ki se je vršil v Sokolskem domu ter je tvoril zares dostojen uvod kmečkega praznika. Davi že na vse zgodaj so se pričele zgrinjati v Krško neštete množice ljudstva. Točno po sporedu se je vršila dopoldne

konjska in živinorejska razstava. Veliko in prostorno živinsko sejmšišče za Savo je bilo natrpano živine, ki so jo prignali naši zavedni gospodarji in kmetovalci tudi iz oddaljenih krajev dravske banovine. V Zatonu je bil postavljen visok slavolok z napisom: »Slovenec, tvoja zemlja je zdrava, pridnemu nje lega najprava!«

Kljub temu, da je vladalo na razstavnem prostoru živahno vrvenje kakor na mravljišču, ni prišlo do nikake nezdge. Ves dan je neumorno sodelovala krška gasilska godba pod vodstvom domačega učitelja g. Zabkarja. Oficijski rezultat o premovanju konj in goveje živine bo objavljen jutri. Prihod ljubljanskega vlaka ob 9.30 je dohlil še novih gostov. Prišli so kmetovalci in prijatelji kmečkega ljudstva prav

iz vseh krajev dravske banovine. Saj so kmečke slavnosti na Krškem polju postale že tradicija našega zelenega stanu, ki se zbira enkrat v letu na ravnici, kjer se je kmečki kralj Matija Gubec tolkel za staro pravdo. Med gosti je bilo opaziti mnogo vidnih mož, med njimi bivšega ministra Puclja, načelnika Kmetijske družbe Sancina, župana Ažmana iz Lesc in mnoge druge. Vsa številna množica je odšla najprej na ogled konjske in živinske razstave. Pestrost dneva je povečala tudi navzočnost enega »naših kril« ljubljanskega letala »Pelikan«, ki je pohitel danes v Krško in krožil že na vse zgodaj zjutraj nad Krškim poljem ter vzbujal povsod največjo pozornost.

Ob 10. dopoldne je oživel prostor za krško farno cerkvijo, ki je bil določen za

zbirališče skupin sodelujočih v sprevodu. Kot primer živahne fantazije dolenjskih kmečkih glav, so pokazale peestre skupine. Med prvimi so prihitali na zbirališče fantje in dekleta iz vasi Venišče. Dospeli so na širokem vozu, na katerega so postavili pravcato kmetško hišo. Svojo skupino so nazvali »kmečki večer«. Temu primerno so si tudi porazdelili delo. Eni so delali metle, drugi koše in kosilnice, nekateri so vezali lonce, dekleta pa so luščila fižol, »eufala« kurje perje, vezla, krpala itd. Seveda ni manjkalo niti polnega »putriha« s cvičkom iz vinorodnega Tršljavca, niti majolike, niti pšenične pogache. Vsa zbrana kmetška družina pa je okoli peči popevala tako prijetno, da si si zazelel sam najti skromen prostorček v živahni družbi ob peči. Voz je pokrivala streha iz ličja in vse je bilo v zelenju. Le skozi široka okna si lahko opazoval živahno družino, ki je ob delu in majoliki prikazala zimski večer na podeželju. Ta skupina je dobila tudi prvo nagrado.

Kmalu po 11. uri je rediteljstvo na čelu z g. Vičičem pričelo formirati povorko.

Sprevod

je otvorila krška gasilska godba, za njo pa je jezdilo pet stasitih leskovskih fantov, ki so nosili v desnicah jugoslovenske prapore v potrdilo, da se tudi naš kmet zaveda, da je najvažnejši steber naše države. Seveda so tudi ostale skupine svoje vozove ozaljšale z jugoslovenskimi trobojnicami. Vse je bilo v trakovih, v kombinaciji državne trobojke. V povorki so bile med drugimi naslednje skupine, ki so bile sestavljene iz enega ali več vozov:

Poleg že omenjenih Veničanov, so se postavili fantje in dekleta iz Drnovega s tericami, Leskovečani, ki so predstavljali tesarsko podjetje in neumorno vso

pot obsekovali bruna, v ozadju velikega »platonac« pa sestavljali kmečki kozolec, Skopičani s svojo kmečko občetjo in pristno slovensko balo. Originalno so se postavili fantje in dekleta od Sv. Križa pri Kostanjevici, ki so nastopili pod devizo »Sveti Križ je pravi paradiz«. Druge skupine so predstavljale mizarje, kosce, zlasti posrečen je bil kmečki vinotoč pod vejo, mnogo pozornosti so vzbujali mlatiči, njim ob strani pa dekleta, ki so menčala proso. Razen navedenih je bilo seveda še mnogo drugih zanimivih in posrečenih skupin. Pestra povorka se je razvila skozi Krško, krenila skozi Zaton, mimo Žulija, po glavni cesti v Leskovec, nato pa se je vila mimo Koritnika proti Zadovniku in Celini na slavnostni prostor.

Tako na potu skozi Krško kakor tudi pri nas v Leskovcu in na vsej več kilometrov dolgi progji je pestro povorko obduvala ogromna množica gledalcev. Prav lep sprejem so priredili domači fantje v Leskovcu na trgu pri Butkoviču, kjer so dekleta obsipala povorko s cvetjem. Na vsakem vozu je raztegoval šegav godec harmoniko, kadar pa je omagal on, so ostali njegovi pajdaši zaokrožili domače popevke, primerne svojim skupinam, vmes pa so se čuli udarci peric, mlatičev, tesarjev, vriskanje svatov itd. Ves sprevod je nudi sliko mlade, razgibane in zdrave kmečke mladine.

Kmalu po 13. so se vsule na Celino, kjer je nastala za kmečki praznik cela nova vas paviljonov, tribun, zabavišč, električnih vrtiljakov in vsega, kar je še potrebno, velike množice ljudstva. Ob vzhodu na slavnostni prostor je bil postavljen velik slavolok z napisom: »Dobrodošli in pozdravljeni, sinovi in hčerke naših kmečkih hiš!«

Ob 15. je dal glavni aranžer prireditve g. Gliha znak za

otvoritev tekem.

Častno tribuno so zasedli med drugimi bivši minister g. Puclj, sreski načelnik dr. Šiška s podnačelnikom dr. Tomšičem in drugi odlični gostje. Obširni prostor ob dirkališču pa je napolnila množica, ki jo cenijo nad 10 tisoč duš. Dirke so se vršile na lepo planiranem dirkališču, ki meri v krogu 900 m. Na evidenčni tribuni se je zbrala ocenjevalna komisija z g. Zupancičem, županom iz Rakovnika na čelu, na startu pa je vodil posle predsednik g. Anton Gliha iz Krškega. Po sporedu so se vršile naslednje dirke:

1.) 3 do 4letni konji, progja 1800 m: I. nagrada, Danko, lastnik Zorko Cvet-

ko iz Družinske vasi na Krškem polju, čas 4:30.

2.) 5letni konji, progja 2700 m: I. nagrada, Cardas, lastnik Hochbauer iz Krškega, v času 4:49.

3.) Ameriška dirka, progja 2700 m, favorit Neva Posilni, lastnik Ivan Krušič iz Ljubljane, v času 4:05.

4.) Dvovprežna dirka, progja 2700 m: I. Silni in Branko, lastnik Fran Kerin od Sv. Križa, v času 6:50.

5.) Jahalna dirka, progja 1800 m: I. Zora, lastnik Ivan Lipej iz Zg. Sušice, v času 2:31, II. Silni, lastnik Fran Kerin, od Sv. Križa, v času 2:34.

Nato je sledila zanimiva kolesarska dirka

kmečkih fantov. V dirki je nastopilo 14 tekmovalcev iz vse dravske banovine. Progja je merila 2700 m. Prvi je prišel na cilj Fran Medvešek, mehanik iz Krškega, ki je dobil za nagrado moško kolo. Drugo nagrado, srebrno uro z verižico, si je osvojil Jože Rojec iz Ardrege pri Raki.

Ocenjevalna komisija za skupine v povorki pod predsedstvom g. Vičiča je nato razglasila oceno. Prvo mesto z denarno nagrado je bilo priznано »Zimskemu večeru« veniških fantov in deklet, drugo nagrado so dobile predice iz Drnovega, tretjo drnovske terice, četrto mlatiči iz Sela, peto manci iz Smednika in šesto kosci iz Ardrege. Zanimivo je, da so nastopile posamezne vasi kolektivno, kar priča o duhu sloge, ki vlada med našim kmečkim narodom.

Posebna atrakcija

kmečkega praznika je bilo letalo ljubljanskega Aerokluba »Pelikan«, s katerim sta priletela na Krško polje g. Vodišek in Rado Hribar. Prvič je poletel »Pelikan« pod vodstvom g. Hribarja, ki je danes napravil pilotsko preizkušnjo. Okrog simpatičnega ptiča se je vse popoldne zbirala velika množica, kateri je tajnik ljubljanskega Aerokluba g. dr. Rape ljubezljivo tolmačil in tešil neusahljivo radovednost. Kmalu po 17. se je »Pelikan« dvignil v zrak, krožil nekaj časa nad slavnostnim prostorom in nato izginil v sinjih višavah proti Ljubljani. Ob 18. je bil oficijelni del krškega praznika z zaključkom tekem končan. Sledila je animirana ljudska veselica ob zvokih godbe in poskočnih pesmi raznih kmečkih pevskih zborov. Kljub velikim množicam, ki so se zgrnile na Krškem polju, je minil dan brez vsake nezdge in incidenta, kar priča, kako visoko spoštuje kmečko ljudstvo svoj praznik žuljavih rok.

Sijajno sokolsko slavlje v škofji Loki

Mogočna proslava 25 letnice loškega Sokolskega društva

Škofja Loka, 2. avgusta. Na mogočno svečan način je večeraj in danes proslavila Škofja Loka 25 letnico svojega Sokola. Vse mesto je bilo v zastavah in okrašeno. To je bil zares veličasten praznik zmagovite sokolske ideje. Sinoči se je v sokolski dvorani vršil

slavnostni občni zbor z akademijo.

Prišli so številni odlični gostje, ki jih je po uvodni koračnici sokolskega orkestra toplo pozdravil popularni starosta br. Franc Dolenc. Slavnostni govornik podstarosta br. Vinko Zahradnik je v lapidarnem govoru opisal razvoj in delovanje loškega Sokola. Med burnim odobravanjem je z odra zadonela narodna himna, ki jo je zanosno zapel sokolski pevski zbor pod vodstvom br. Franceta Adamiča. Z navdušenjem sta nato bili sprejeti pozdravni brozjavki kralju Aleksandru in prestolonasledniku Petru, obenem pa so bile tudi predčitate številne čestitke. V imenu gorenske sokolske župe je br. dr. Obersnel z Jesenic v izbranih besedah čestital loškemu Sokolu, nakar je bil burno pozdravljen br. Vojan Drenik, ki je vzgojil prve loške Sokole. Nato je naraščajnik Dominik Bizjak izvrstno recitiral Zupancičevo »Kovaško«. Pevski zbor je zapel »Našo zvezdico« in »Sanak«. Sledil je odloček iz Meškove drame »Matic«. Ob tej priložnosti je učitelj br. Vojteh Debeljak vzneseno pojasnil občinstvu, da je to že 120. predstava na loškem sokolskem odru. Ko se je slednjič starosta br. Dolenc zahvalil vsem navzočim za udeležbo, je bil slavnostni občni zbor zaključen.

Za današnjo jubilejno nedeljo nam je nebo naklonilo prekrasno vreme. Že kmalu po zori je gasilska godba dramlila Ločane, ob 7. pa so se na telovadišču pričele izkušnje za popoldansko telovadbo, do-

čim so meščani ukrenili še vse potrebno, da je bilo mesto čim bolj okrašeno za sokolski praznik. Na škofjeloškem pokopališču so se Sokoli poklonili spomnu svojih pokojnih bratov, ob 11. pa se je pod vodstvom godbe Sokla I iz Ljubljane formiral

impozanten sprevod,

kateremu so se poleg domačih Sokolov priključili številni bratje in sestre iz vse Gozastopani tudi Ljubljana in pa naša junarjske in sta seveda bili v njem častno ška vojska. V sprevodu je sviral loška gasilska godba. Povsod je bil veličastni sprevod burno pozdravljen od množice gledalcev. S tribune sredi trga je izpregovoril br. Stevo Šink, ki je v kratkih besedah pozdravil sokolsko vojsko in narodno zavedno občinstvo ter se je toplo spominjal tudi herojskih žrtev Ivana Gosarja in Viktorja Deisingerja, ki sta za Jugoslavijo žrtvovala življenje, in dr. Toneta Jamarja, ki je v Judenburgu kot vojaški zdravnik rešil nešteto slovenskih mož in fantov. Župan gosp. Hafner je izrazil pozdrav Sokolom v imenu mesta Škofje Loke, nadalje je ob burnih ovacijah izpregovoril v imenu vojske polkovnik g. Milorad Radović, ki je tudi pripel na prapor loškega Sokola svilen trobojni trak kot poklonitev oficirjev loške garnizije. Za njim je sestra Mici Keršman-Zavlikom sokolskega načelnika br. Horčeva pripela vsem praporom lipove vence. V čast kralju in prestolonasledniku se je gromko oglasila državna himna. Nato je sokolska povorka odkorakala dalje po mestu vse do razhoda burno aklimirana od občinstva.

Ob 15. se je na lepo okrašenem telovadišču vršila javna telovadba

ob navzočnosti izredno številno zastopane občinstva. Telovadbo je vodil načelnik

br. Horvat, in sicer je nastopila najprej ženska deca, pod vodstvom podnačelnice Anice Ankeletove, nato 80 članic pod vodstvom načelnice Elze Linkejeve ter moška deca pod voditeljem br. Berdomom. Mogočne so bile ovacije, ko je na telovadišče privedel pomočnik Vodeb 120 vojakov ki so strumno izvajali vaje s puškami. Ko je nastopil še moški naraščaj, se je na telovadišču zbralo vse sokolstvo in je bil ob krasnem nago-

voru načelnika Horvata izročena loškemu naraščaju krasen prapor. Po ovacijah, čestitkah in nagovorih so sledili nastopi ženskega naraščaja in članov. Po telovadbi se je v Sokolskem domu razvila prijetna zabava, saj je že znano, kako znajo škofjelošani poskrbeti za razvedrilo samih sebe in še bolj svojih gostov, ki so danes posetili škofjo Loko v nad vse častnem številu.

Kranjski avto je dobil pismonoša

Ogromno zanimanje za jubilejno gasilsko tombolo v Kranju

Kranj, 2. avgusta. Ze dolgo let sem prireja gasilno društvo v Kranju tombolo, ki so zanimive posebno zaradi dobitkov, ki po svoji vrednosti prekašajo vse druge podobne prireditve.

Za kranjsko tombolo je vsako leto veliko zanimanje. Na njo prihajajo ljudje ne le iz Kranja in bližnje okolice, temveč privabijo dragoceni dobitki množice iz Ljubljane, vse Gorenske, še celo iz Štajerske pridejo posetniki z vlaki in avtomobili na tombolo. Letošnja tombola pa glede udeležbe prekaša vse dosejanje. Njen sloves je izvalil k nam celo obilo Hrvatov, ki so se pripeljali vsi v dobri veri, da bo gospa Fortuna tudi z njimi malo pokoketirala. Nekaj pregledav so jim delale izključne številke, ker so vajeni, da se najprej povedo desetice in nato ednice. Sicer pa je bilo kakor povsod tudi tu največ nežnega spola, ki se je na vso moč prepiralo za prostor okoli tribune, pod katero so bili razstavljeni dobitki amb, tern in kvaterni.

Ogromna množica je zasedla ves Glavni trg. Pričetek tombole se je zavlekel za dobro uro. Ni bilo mogoče pričeti ob napovedani uri, ker so prihajale vedno nove množice z vlaki, avtobusi in peš ter kupovale tablice, kar jih je bilo še na razpolago. Nestrpnost množice je tešila godba, ki je do pričetka ob 16. pridno svirala.

Ze po prvih dveh številkah se je vsulo proti odru polno srečnikov. 232 je bilo amb: metle, klobase, steklenice vina, milo, cikorijska, golobi, zajci, piščanci in drugo. Tern je bilo 118: kolači sira, žakliji pšenične, rži, fižola, ogromni kifclci in štruce kruha, moške srajce, ženske nogavice, gnojne vile, smir, vrvi in drugo. Na vrsto

so prišle kvaterne, 47 dobitnikov je odneslo med drugim radio, električne tilke, likalnice, čevlje, slašice, rože v loncih, ogledala, zaboje mineralne vode in še vse polno drugih dobrih reči.

Množice se je polastila nervoznost, ko so prišli na vrsto činkvini. Vsako številko je pričakovala z nestrpnostjo. 25 dobitkov so hitro raznesli in na vrsto je prišla glavna tombola z devetimi dobitki. Vsa se je že videl srečnega lastnika lepega avtomobila. Nekateri družbe so že delale načrt za izlete na vse plati. Okrog 18. pa se je Fortuna nasmejala hkrati petim srečolovcem, ki so v medsebojnem zrebanju dobili pet prvih dobitkov. Izmed teh pa ni nihče potegnil lista z avtomobilom. Ko je bilo izključanih še dveje številki, so se javili še štirje, ki so zopet žrebali za glavne dobitke. Prav zadnji je povlekel številko pismonoša O s t a n e k Franc iz Kranja in zadel avto. Ostali pa so zadeli: Čebul Ivanika iz Kranja opravo, akad. Figar Vekoslav iz Kranja otroško kolo, Kosmač Ivan iz Tržiča velik kos usnja, Veber Jožef, trgovec z lesom iz Škofje Loke je zadel kup žime, isto Orehar Alojzij iz Predoslja, Grošelj St. in Kranjč Marja, oba iz Tržiča po eno vrečo moke in Ribičan Gornik Ivan voz opeke.

Glavnemu dobitniku, ki je poročen in ima štiri male otroke, so vsi privoščili avto. Če že ne bo pošte hitreje ekspediral, bo pa svojo družinico vozil na izlete...

Razočarani so postali trg s tablicami, kartoni so frčali po zraku in bodo imeli občinski pometači jutri dovolj posla. Ne najslabše pa je odrezalo gasilno društvo, ki bo čisti dobitček že znalo porabiti za svoje humanitarne namene.

Grof Bethlen o finančnem položaju Madžarske

Izredne ukrepe zahteva resen položaj madžarskih financ — 400 milijonov deficita v proračunu

Budimpešta, 2. avgusta. AA. Kor-biro poroča: Po govoru finančnega ministra Weckelra, ki ga je imel v parlamentu o vladnem zakonskem predlogu o finančni pooblastitvi, je parlament ta zakonski načrt sprejel v celoti in v posameznostih. Zakon pooblašča vlado za izvedbo nekatere finančnih ukrepov, da se prepreči finančna kriza. Izpremenjen je v toliko, da se je število članov nadzornega odbora znižalo od 39 na 33. Zastopniki neodvisne stranke malih posestnikov in socialistov so izjavili, da se ne bodo udeležili dela v kontrolnem odboru.

Ob sklepu generalne debate o zakonskem načrtu za finančno pooblastitev vlade v svrhu preprečitve finančne krize je imel predsednik vlade prof. Bethlen govor, v katerem je med drugim opozoril na to, da so vlade tudi v drugih državah sprejele enake ukrepe, ker smatrajo, da je koristno za vse države izdati izredne uredbne in predpise, da se prepreči finančna kriza. Madžarska vlada je stremela za tem, da se izvedejo nekateri proračunski prihranki, zlasti glede na okolnost, da je madžarski proračun prekoračil za 440 milijonov pengov proračunski načrt, ki ga je izdelal komisar

Društva narodov Smith. Zdej bi bilo potrebno, da se povišajo davki ali pa znižajo plače uradnikov. Madžarska vlada dozdaj ni iskala inozemskega posojila, ker je gospodarski položaj povsod na svetu neugoden.

Glede madžarske zunanje politike v zvezi z gospodarskim in finančnim položajem je prof. Bethlen mnenja, da prijateljstvo Madžarske z Italijo nikakor ne dela težav. Madžarski pri odnošjih z drugimi državami, Dobri odnošaji Madžarske z Italijo, kakor ne nasprotujejo dobrim odnošajem s Francijo. Italija nikdar ni Madžarski priporočala, naj svoje odnošaje s Francijo zamemari. Razmerje med Francijo in Madžarsko je od leta do leta boljše in prof. Bethlen je prepričan, da se bo še bolj popravilo. Madžarska vlada si želi prijateljskih zvez tudi z vsemi sosednimi državami in z večjimi industrijskimi državami, ki predstavljajo tržišče za kmetijske pridelke Madžarske. Na koncu je prof. Bethlen izrazil upanje, da se bodo po sklenitvi trgovinskih pogodb kmalu začutile ugodne posledice za madžarsko gospodarstvo. kratni »Zivio!«

Impozantna letalska svečanost v Beogradu

Beograd, 2. avgusta. p. Letalski polk v Beogradu je slavil danes svojo polkovno slavo. Ob tej priložnosti je bila tudi na svečan način otvorjena mednarodna letalska postaja na zemunskem letališču. Komandant celokupnega zrakovplovstva general Nedić je imel pri tej priložni leg nagovor, v katerem je poudaril veliko važnost letalstva za splošni napredek človeštva, pa tudi za narodno obrambo. V zvezi s svečanostjo so se vršile velike letalske prireditve, ki so množično publiko naravnost zadivile. Naši letalci so pokazali neverjetno gibčnost v zraku ter izvajali take akrobacije, da je ljudem zastajala kri. Svečanost je zaključila impozantna defilacija letal.

in v Sarajevu

Sarajevo, 2. avgusta. n. Danes je proslavil II. zrakovplovni polk v Rajlovcu svojo kršno slavo. Slovesnosti sta se udeležila tudi ministri dr. Milan Srškić in Boško Jettić. Ob 12. se je pričela slava avtomobilskega vojaškega oddelka II. armijske oblasti. Tudi tej slavi sta prisostvovala oba ministra.

Bat'a zgradi tovarno pri Vukovarju

Sarajevo, 2. avgusta. n. Banska uprava drinske banovine je dovolila znanemu veleindustriju Tomažu Bat'j koncesijo za zgraditev velike tovarne čevljev v selu Borovo pri Vukovarju. Tovarno prično graditi v kratkem.

Kako se dobi v Italiji plemstvo

Rim, 2. avgusta. d. Rimski pekovski mojster Luigi Sperandini je prejel od vlade z ženo in osmimi otroci vred plemstvo. Sperandini je dobil to visoko odlikovanje po fašističnih načelih zaradi svoje številne rodbine. »Tribuna« prinaša veliko rodbinsko sliko plemeniškega peka. Sperandini je ob priložnosti prevzema plemenske dekreta navdušeno priznal, da je njegova soproga že devet let v blagoslovljenem stanju.

Levičarski cestni red v Avstriji ostane

Dunaj, 2. avgusta. d. Z novim letom 1932 bi se imelo tudi v Avstriji uvesti načelo »svoi deces« po onih deželah, kjer tega še dosedaj ni bilo. Kakor pa poročajo, se dunajska mestna občina temu protivi in sicer zaradi tega, ker bi z novim voznim redom morali spremeniti tudi tramvajski vozni red, kar pa bi v sedanji hudi krizi mestno občino stalo preveč. Do nadaljnjega bo ostalo torej v Avstriji glede smeri vožnje še pri starcm.

100 kg kumar za 16 Din

Kutna Hora, 2. avgusta. d. O silni gospodarski krizi današnje dobe priča značilno naslednji primer: V okolisu Kutne Hore so te dni prodajali kmetje 100 kg kumar po 40 Kc (16 Din). Najvišja cena v tej kumar bogati pokrajini je bila dosežena v Všetaty, kjer so plačevali celih 15 Kc za 100 kg. Poljedelci ne bodo mogli z izkupičkom kriti niti stroškov pridelovanja.

Westfalska deca pride v staro domovino

Jutri se pripelje s posebnim vlakom 200 rudarskih otrok - V Ljubljano prispejo v sredo popoldne - Privedimo jim pristrčen sprejem!

Düsseldorf, 2. avgusta. Westfalska slovenska mladina pride v staro domovino Slovenijo na odhiti. Končno se bo vsaj deloma izpolnil ta že dolgo snovni načrt. S posebnim vlakom prispe v turek na Jesenice 200 otrok naših rudarjev na Westfalskem in v Porenju.

Zlet je organiziral Jugoslovanski izseljenski odbor za Nemčijo s sedežem v Düsseldorfu. Namen izleta je, da se v sedanjih kritičnih časih predvsem olajša našemu delavskemu elementu v zapadni Nemčiji skrb za družino, nadalje pa, da si ti otroci iz sajastega črnega revirja v sveži stari domovini telesno in duševno opomorejo, da se izpopolnijo v materinski, da spoznajo lepote pravih domačih krajev, da se naučijo narodnih pesmi in šeg in se tako v njih učvrstijo narodna zavest, ki jih bo zvezala s staro domovino, o kateri samo sanjajo po pripovedovanju svojih staršev.

Ne dvomimo, da bo stara domovina sprejela te svoje drage sinčke in hčerke z odprtim srcem. Prihod posebne vlaka na Jesenice je določen za torek 4. t. m. ob 17.34. Z Jesenic se deca po kratkem postanku odpelje na Bled, kamor dospo ob 21.42 in bo tu prenočila. Naslednji dan, v sredo, pa se posebni vlak z deco pripelje v Ljubljano in sicer ob 16.15. popoldne.

Naprošamo vse prijatelje naših westfalskih rojakov, vse ljubitelje otrok in splošno vse prebivalstvo, da malim westfalskim izletnikom in njihovim spremljevalcem priredi čim pristrčnejši sprejem; vse one, ki jim bo deca odana v oskrbo, pa takisto prosimo, naj otrokom omogočijo čim lepše bivanje, da bodo ob povratku v črno tujino dne 4. septembra odnesli kar najlepše spomine in čim več ljubezni do stare domovine.

Impozantno slavje Sokola III.

Sokolski razmah v bežigranskem predmestju - Učinkovit spred - Lep telovadni nastop in domača zabava

Ljubljana, 2. avgusta. Bežigrasko predmestje je imelo danes velik praznik in znamenju sokolskega dela. Sokol III. je takoj splošno ob ustanovitvi pokazal veliko voljo do življenja in krepkega razvoja, ki je tudi sledil. Društvo je staro šele dobro leto, pa je moglo že danes ob svojem prvem javnem nastopu pokazati lepe sadove zimskega dela v telovadnici v artiljerijski vojašnici in pa sadove idejnega dela vobče. Kakor je Sokol III. še mlad, združuje v sebi še sedaj okrog 900 članov, kar je pač res lepo število. Pridni in poštvovalni so tudi telovadci in telovadkinje, naraščaj pa obeta dati izborne Sokolice in pozneje krepke, zavedne Sokole.

Program današnje lepe prireditve Sokola III. se je pričel z impozantno dopoldansko povorko po mestu in ulicah bežigranskega predmestja, ki je bilo vse v zastavah. Povorko je otvorila sokolska konjenica, ki ji je na čelu jezdiril br. Čihlač, ob straneh pa polkovnik Popovič in še en višji oficir. Sledili so na belih trije Sokoli s praporom, za Sokoli pa je jezdirjal vojaška konjenica, po vrsti oficirji, podoficirji in redovi. Sledila je godba »Sloga«, nato pa sokolski pešci v dolgih vrstah v krogih in civilu. Povorka se je ustavila na Napoleonovem trgu, kjer je br. starosta Danilo Šapla položil na grob neznanega francoskega vojaka lep venec in spregovoril lepe besede v slavo Franciji. Godba je tu zaigrala marševo, nakar je povorka krenila naprej, povsod živahno pozdravljena od občinstva.

Na telovadišču ob Dunajski cesti je sledila otvoritev letnega telovadišča in otroškega zavetišča. Poleg domačih sokolskih funkcionarjev in članstva so prisostvovali temu svečanemu činu tudi zastopniki banke uprave prosvetni šef g. dr. Mazl, zastopnik vojske polkovnik Jovanovič, župni starosta br. dr. Pipenbacher in drugi častni gostje. Pozdravil jih je starosta Sokola III. br. Danilo Šapla, ki se je nato v daljšem govoru spominal prilik ob ustanovitvi društva in njegovega nadaljnjega dela.

Popoldne ob 16. je bil na letnem telovadišču izredno uspel nastop sokolskih vrst in vojaških čet. Sokolske nastope so vodili br. načelnik Mirko Černe, br. Pristov ter s. Pristovava. Po telovadbi, ki ji je prisostvovalo številno občinstvo, se je razvila na telovadišču nad vse prijetna domača zabava, ki je prenehala šele v poznih večernih urah.

Vesela ljubljanska nedelja po „prvem“

Številne veselilne prireditve, a malo drugih dogodkov

Ljubljana, 2. avgusta. Preživljamo pa sušno poletje in poletna ljubljanska nedelja je, če kdo ne utone v Savi, če ni hudih pretefov ponoči ali če ni kakega škandalčka, tako rekoč dolgočasna ne za posameznika, pač pa za cenjeno čitačo publiko... Manjka senzacija, okrog katere bi se sukali dnevni pogovori, sicer pa so ljudje veseli, da se lahko pomenjujejo ob ponedeljkih o tem, kako je bilo na Gorenjskem, ob Savi, ob Sori in pa če je bilo prvega šele večer, kako smo se zabavali na kakšni veselici. Nu, pa ravno veselice je bilo večerj tako, da o prireditvah vseh vrst ni zmanjkalo besedi.

Zaradi prvega, ki je bil kakor nalašč na soboto, so Ljubljancani, odvisni od časa prvega dneva v mesecu, precej popotopali. Ni je bilo gostilnice v mestu, pa tudi ne zunaj v okolici, kjer se ne bi zbrali žejni gostje, ki so pošteno popraznovali in si želeli več takih dni v mesecu in letu, a bogme tudi v tednu...

V Tivoliju pa so snoči aretirali nekega Stanka, ki se je specializiral za

tatvine obleke

Fant je znan potepuh in se nikakor ne more odločiti, da bi prijel za pošteno delo. Najbolj mu je že od nekdaj dišalo pohajati in se okoriščati s tujim blagom. Zadnje čase je zašel med tatinsko družino, v kateri so bili nekateri, ki so Stanka še bolj podučili v svoji stroki. Fant se je nato hitro osamosvojil in pričel posecati razna podstrešja. Ščasoma je v podstrešjih zbral celo zalogo obleke pa tudi drugih predmetov, ki jih je skrival pri nekem svojem prijatelju v Zeleni jami. V soboto ponoči pa je ta prijatelj Stanka izdal in je moral iz Tivolija, kjer se je sukali okrog cirkuških sotorov, v luknjo.

Tam v Tivoliju danes ves dan ni bilo dolgočas. Kajpak ne smemo pozabiti: cirkus imamo v Ljubljani.

Okrog cirkusa

S pravcato ameriško naglico je iz Maribora došli francoski cirkus »Amarc« v soboto popoldne postavil svoje prostrano šotarišče pod Tivolijem. In moramo reči, da s svojim prihodom v Ljubljano ni zadel slabega. Ne le da v našem mestu ne manjka brezposelnih (pa makar so tudi iz »boljših« slojev), ki imajo svoje praznike s postajanjem okrog cirkusa, marveč je okrog prvega v mesecu tudi dovolj denarčka za vstopnino. In cirkus, naj bo kakršen koli, je ljubljanski publiki tako zelo prikupen...

Ze v soboto zvečer pri prvi predstavi je bil na blagajne pravcati naval in se je ves cirkus napolnil od kraja. To se pravi, da je prisostvovalo predstavi okrog 3000 ljudi. Enako dober pa je bil poset tudi pri nedeljski popoldanski in večerni predstavi. Cirkus »Amarc« sicer ni podjetje največjega stila, toda po svetu je dobro znan in mnogo potuje, ima pa na sporedu nekatere neoporečno dobre artistične, arenske in dresurne točke. Posebno ugajajo psički, kozarški nastop in pa šaljivi trio na trapezu. V primeri s cirkusom Kludsky so mnenja ljubljanske publike zelo različna, eno pa je gotovo: da bo Amar odnesel iz Ljubljane še znatno večje zetev kakor Kludsky.

Na igrišču SK Ilirije so se danes popoldne pokazali kot najizbornejši jahaci tudi ruski kozaki, ki so imeli dokaj občudovalcev, tudi take, ki so plačali vstopnino in ne samo one po drevesih in pri špranjah v ograji.

Ljubljancani so bili danes v prvi zadregi, kam bi se obrnili. Največ se jih je seveda odšlo kopat; toda tudi kopanja se naveličaš. Kam pa potem? Seveda — vsej zaman premelevani gospodarski krizi vkljub — na veselice!

Veselic je bilo danes prav res v Izobilju. Prireditve so imeli v Mostah, v dvorskem okraju, v šiški, najbrže tudi na Viču, na Posavju, na dolenski strani — skratka, povsod. V mestu samem je bila poleg prireditve Sokola III. največja prireditev na Borštnikovem trgu. Bilo je pravcato raja-

nje in to res pod staro lipo, kakor se je glasila deviza prireditve, ki jo je aranžiral prosvetno društvo za Dvorski okraj v korist javne knjižnice. Borštnikov trg je bil docela izpremenjen in obit z deskami. Pod lipo so bile mize in pri mizah ljudje, na mizah po vino, pivo, klobase, pečenka in vse kar se spada k veselici. Lepo prireditve, ki je bila na višku šele pozno ponoči, je posetil tudi župan dr. Dinko Puc, v vas pa je prišel tudi sosednji župan z Viča g. Petrovič. Ljubljancani smo si pač s sosedi, takole, precej dobri.

Mladina se vrača

Kolonija ljubljanskega krajevne odbora Rdečega križa se je vrnila včeraj s svojega letovanja v Polhovem gradu. Dečki so čili in zdravi, saj so pridobili na teži povprečno po 3 kg 5 dkg. Žal, da ni prišel naročni avtobus pravčasno v Polhov grad, zaradi česar ni mogla kolonija ob določeni uri prispeti pred Mestni dom.

V sredo 5. t. m. sprejme ljubljanski krajevni odbor RK v svojo kolonijo v Polhovem gradu 12 deklet in 17 dečkov od naših rojakov-rudarjev iz Nemčije. Ti otroci bodo dobili brezplačno oskrbo na stroške ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa in mestne občine ljubljanske. V Polhovem gradu ostanejo do 4. septembra.

Prihod pirotehnikov iz Francije

V turek prispe v Jugoslavijo 15 slušateljev pirotehnične šole v Franciji. Pose-

šli bodo našo državo, da se seznanijo z našimi razmerami in pokrajinami. V Ljubljani, kamor prispejo v turek zjutraj ob 8.40, ostanejo en dan ter bodo nato posetili tudi Bled, Trbovlje in Maribor, kjer si bodo ogledali razne tovarne in družne ustanove. Iz Slovenije odpotujejo v Zagreb in Beograd.

Novi grobovi

V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani je po dolgem bolehanju umrl v starosti 30 let g. Vlado Srebrnič, eksportni akademik, sin upokojenega učitelja g. Frana Srebrniča. Pogreb blagoga pokojnika bo danes ob 1/2 18. z Vidovdanske ceste 9 k Sv. Križu.

V Kamniku je umrl kleparski podjetnik g. Josip Bachel. Po skoro enoletni težki bolezni si je zadnje tedne že toliko opomogel, da je vršil svoje posle, a zdaj ga je zadela kap. Pokojnik je bil 26 let član kamniških gasilcev, ki so ga v petek v častnem številu in z mengeško godbo spremili na njegovi zadnji poti na žale. »Lira« mu je zapela pred hišo in na pokopališču. Zadnje spremstvo sta mu izkazala tudi »Sokole« in »Citalnica«, čijih član je pokojnik bil več let. Med gasilci je vršil funkcije namestnika poveljnika. Zapušča soprogo in dvoje otrok.

Pokojnika blag spomin, žalujočim naše sožalje!

na podobne najdbe. V začetku te dobe so ljudje še uporabljali podzemne jame za stanovanja, dočim so v nekaterih pokrajinah, tako v Švici, na vzhodnem predariskem ozemlju in tudi v drugih močvirnatih krajih imeli že bivališča na kolih (mostišča). Kakor znano, so taka mostišča našli tudi na Ljubljanskem barju.

Odkritje vročega vrelca pri Vrtniku

Vrtnik, 2. avgusta. Te dni so naleteli rudarji državneza premogovnika v Vrtniku v Fruški gori v globini 220 metrov na izdaten vroč vrelce. Rov so takoj zaprli, vrelce pa so napejljali na površje, kjer se voda nabira v velikem koritu. Ker ima voda visoko temperaturo, so jo v laboratoriju podjetja kemično preiskali in ugotovili, da vsebuje mnogo žvepla. Končna analiza bo še sledila. Temperatura vode znaša 35 stopinj Celzija.

Ker daje vrelce 200 litrov vode na minuto, namerava vodstvo premogovnika zgraditi na tem mestu zdravilno kopalnišče. Začasno se bo zbirala voda v cementnem koritu, ki so ga napravili v to svrhu, in jo bodo uporabljali v kopanje uslužbenec primogovnika in liški prebivalci. Pravijo, da voda prav učinkovito zdravi revmatizem.

Vrelce se nahaja tri četrte ure hoda od priljubljenega izletnega kraja Zmajevca. Premogovnik Vrtnik je od vrelca toliko oddaljen, da nosetnikov zdravilišča ne bi motil ropot obrata.

Dom obubožanih milijonarjev

Skupina usmiljenih ameriških milijonarjev (Brakestone, Pittsburg in drugi) je zgradila na oceanski obali 50 km severno od San Francisca v velikem parku zavetišče za obubožane sobrate. Stanovanjski blok ima prostora za 1000 ljudi in prihajajo v poštev samo starci, ki že niso v stanju noviči pričeti boj za bogastvo. Upravni odbor skrbno preiskuje v prošnjah za sprejem navedene podatke in je do sedaj odklonil 97 odst. došlih prijav. Slehmi reče mora dokazati, da je res izgubil premoženje v znesku vsaj enega milijona dolarjev in tudi ne prejema nobenih podpor od premožnih sorodnikov.

Zdaj biva v zavetišču nad 300 »gojenec«, ki so se pred kratkimi leti igrali silajno vlogu v javnem življenju. Posamezni med njimi uživajo celo mednarodno slavo kot nekdanji veletrgovci, sportniki ali dobrotniki. Zavod tudi nekdanjim bogatašem res edinstveno življenje. Imajo vsak lastno sobo s kopalnico in vseni udobnostmi, oženjeni pa po dve sobi. Pohištvo in ostala oprema so kakor v najboljših klubih. Kadilcem so na primer na uslugo usnjeni naslanjaji in srebrni električni žigalnik. Poleg več sijajnih jedilnic (vsaka za zaključeno družbo) imajo na razpolago tudi salone za sprejem gostov, knjižnice, avtomobile za izlete in sploh niso vezani na kak hišni red. Vsakdo si lahko uredi življenje po lastnem okusu in navedah, ker ima tudi lepo pokojnino v gotovini. Bolniki uživajo posebno hrano in v bolnišnici je stalno nameščeno več zdravnikov s potrebnim pomožnim osebom. Na svetu res ni sijajnejše hišalnice, čeprav seveda ne mora nekdanjim bogatašem popolnoma nadomestiti izgubljene zlate neodvisnosti.

Nevidno letalo

»Daily Express« rimski poročevalec piše o novem nevidnem hidroplanu, ki baje pomeni znaten napredek italijanskega letalstva. Flatove tovarne, ki strogo varujejo novi skrivnosti, so po možnosti zmanjšale tudi ropot obeh motorjev s 150 KS vsak. Brnenje posebno v začetku poleta sicer izdaja lego letala, a njegova krila in trup so tako pobarvana, da ga ni nobeno oko v stanu zagledati, celo z daljnogledom ne. Poročevalec je bil navzoč pri poskušnji novega letala na Gardskem jezeru. Hidroplan je kakor srebrna puščica svignil po vodni gladini in nenadno izgubil v zraku. Zamolklo, zdaj bližje, zdaj zopet oddaljeno brnenje motorja, je pričalo, da plove v zraku, a ostalo je nevidno kljub brezoblačnemu nebu. Naposled je ropot nenadne narastel, srebrna senca se je zopet spustila na jezero in vojaki so takoj spravili letalo v strogo zastraženi prečni hangar na obali.

Lev pri službi božji

Newyorški listi poročajo o čudnem dogodku v zamorski naselbini Starckvilleu. Zamorci so se zbrali v nedeljo v mali protestantovski cerkvi na Oljski gori, kjer so poslušali pastorevjo pridigo in prepelvali psalme. A zadnja služba božja se je predčasno zaključila; prekinil jo je lev, ki je usel iz bližnjega cirkusa. Pastor je glasno čital odlomk iz sv. pisma in se že blizal koncu, a nenadno spustil knjigo na tla, divje zavpil in pobegnil. Verniki so se spogledali in domnevali, da je morebiti duhovniku postalo slabo od vročine. A kmalu so v nepopisni zmedbi planili na noge: po hodniku je med klopi dostojanstveno prikorakal krasen lev. Pastor ga je pač zagledal prvi, ker je bil obrnjen proti vhodu.

Kralj puščave je z ropom raztreseno tolkel po tleh, in menda ni bil na jasnem, kaj bi počel.

Zaveval je, stopil k leci in jo pričel vohati. Med tem že ni bilo več v cerkvi nobenega zamorca. Vsi so pobegnili skozi vrata in celo skozi okna, dasi so bili v svojih najboljših nedeljskih oblekah... Lev se je dolgočasil na samem. Zvil se je v klopič in mirno zadržal. Tedaj so zamorci priklicali krotilca, ki je kralja živali odpeljal v kletko. Lev mu je sledil kakor ovca. Izkazalo se je, da je bil rojen v uetistični in ima čisto pohleven značaj... Kljub temu je govoril prihodnjo nedeljo pastor o Mojzezu, ki je rešil Izraelce iz puščave, in dodal: »V svoji blagosti je na isti način poslal Bog naše prednike iz Afrike v kulturne Zedinjene države, kjer ni levov. Spomnil nas je na to. Bodimo mu hvaležni!« — Pridiga je zelo ugajala vernikom, dasi so menda njihovi predniki pred stoletji manj sovražili vse leve in druge zveri, kakor ameriške trgovce s sužnji!

Zaklal je ženo in se obesil

Strašen konec nesrečnega zakona - Mučeništvo nesrečne žene posestnika pijanca - Ugotovitve o tragediji

Vukovar, 2. avgusta. V vasi Negoslavcih se je odigrala krvava rodbinska založnja, ki se je pričela pred več leti. Kmet Lazar Puštar, star 32 let, se je l. 1920. poročil z Jeleno Prodancovičev. Že takoj v začetku zakona je pokazal Lazar, da ni dober mož. Vdajal se je pijanosti in je v pijanosti često pretepal svojo ženo in starega očeta. Čas je potekal, dokler niso nekega dne v aprilu l. 1925. našli starega očeta obešenega. Nesrečni mož je, kakor se sodi, izvršil samomor iz obupa nad rodbinskimi razrvanji razmerami. Po očetovem samomoru je postal Lazar še nasilnejši in je še česče popival. Prav tako se je tudi vedno večkrat izpozabil nad ženo, zaradi česar ga je ta morala večkrat zapustiti in iskati zatočišča pri svojem očetu.

je videlo to zelo sumljivo. Okrog 2. ure popoldne se je Lazarjev brat, ki ima trgovino v vasi, podal v Lazarjevo hišo, da razreši zagonetko. Ko je preiskal vse poslopje, se je napotil v srambo, kjer se suši meso. Tu se mu je nudil strašen prizor: na debeli vrvi je visel njegov brat. Hitro je sklical ljudi na pomoč. Odrezali so vrvi, vendar je Lazar bil že mrtev. Ko so si ljudje ogledovali Lazarjevo truplo, so opazili, da je imel hlače na kolenskih krvave. Vaščani se niso vedeli, kaj se je zgodilo z Lazarjevo ženo Jeleno, ki je šla zjutraj z možem na njivo, a je potem niso več videli. Začeli so jo iskati. Ker je v hiši niso našli, so se podali na njivo. Kup izruvanega fižola, ki se je nahajal med turšičo, se jim je videl zelo sumljiv. Razmetali so fižol in uzrli grozen prizor: pod fižolom je v mlaki krvi z veliko rano na vratu in s 6 ranami po prsih in z rokami krčevito stisnjenimi na prsih ležala ubita Jelena. Nedaleč proč od tega mesta je bila njiva zelo poteptana, kar znači, da se je nesrečna žena, preden jo je ubil zločinski mož, branila z vsemi silami.

Pred več dnevi je Lazar skienil, da proda hišo in kupi zatej manjšo domačijo, da bi se na ta način odkrižal dolgov. Našel je kupeca in prodal hišo. Ženi to ni bilo prav, pa sta se zopet sporekla in je mož v tem sporu strašno pretepal svojo ženo. Ta je zopet pobegnila k očetu, vendar se je še istega večera vrnila domov.

V četrtek zjutraj okrog 4. ure, kakor trde nekateri vaščani, je odšel Lazar z ženo na svoje polje, ki se nahaja blizu vasi, v smeri proti Vukovaru. Minilo je že pol dne, a zakonca se še nista vrnila z njive. Sosedom, zlasti pa Lazarjevemu bratu, se

ok strašnem dogodku so takoj telefonsko obvestili vukovarsko sresko načelstvo, ki je poslalo na kraj zločina komisijo. Strašna usoda nesrečne žene je izzvala v vsej vasi sočustvovanje, zlasti ker je pokojnica zapustila dvoje malih otrok.

Usodni mesec julij je za nami

Kakor je nesrečen med dnevi tedna petek, tako je usoden med meseci julij - Mnogi veliki zgodovinski dogodki so se odigrali v julijskih dnevih

Mnogo je praznovernih ljudi ki so trdno prepričani, da je ta ali oni dan tedna, to ali ono število nesrečno, in da zato na te dni ne smeš začeti nakega dela in da se moraš izogibati tudi usodnih števil. Po vsem svetu veljata petek in tudi turek za nesrečna dneva, a 13 za nesrečno število. Kar velja za dneve v tednu, velja tudi za mesece in letu. Razlika je samo v tem, da je torčev in pečkov 52 v letu, a mesec julij, o katerem le tu beseda, je samo eden. Ako pogledamo v preteklost, vidimo, da je julij zares usoden mesec.

V juliju leta 1914. so odjeknili prvi strelji pri Beogradu, ki so imeli za posledico svetovno vojno. Vsem nam so še v sveženj spominu grozote svetovne vojne, zato ni potrebno, da bi o njih govorili.

Štirideset let pozneje se je vršila nova vojna. Dne 19. julija 1870 je bila Prusiji napovedana vojna, ki je nepričakovano dovedla do ustavitve velikega nemškega cesarstva. Usodni dan prusko - avstrijske vojne je bil pri Kraljevem gradu, kjer je bila za Avstrijo usodna bitka 3. julija leta 1866. Premirje med Avstrijo in Prusijo je bilo sklenjeno tri tedne pozneje v Nikolsburgu in sicer 26. julija.

Ako pregledamo zgodovino Zedinjenih držav Severne Amerike, vidimo, da se tudi tu pojavlja mesec julij kot mesec usodnih dogodkov v zgodovini te dežele. Amerika je no zmagaj nad Angleži proklamirala svojo neodvisnost 4. julija l. 1776. kateri dan je vzet za ameriški narodni praznik, kakor je 14. julij narodni praznik za Francijo. Pa kakor predstavila 4. julij leta 1776. začetek ameriške svobode, tako je tudi delo končnega osvobojenja bilo kronano šele po dobrem stoletju na dan 3. julija 1899 ko je ameriško brodogradje premagalo španskega nasprotnika.

Kakor nalašč v potrdilo teh izjavani je bil zlasti lanski julij izredno usoden mesec: ogromne borbe na Kitajskem v teku celega julija, velike poplave v Indiji, ki so skoro redno v juliju vsakega leta in ki so bile tudi letos, karambol v Pašmanskem kanalu na Jadranu, potres v Italiji in drugi dogodki. Vse to se je zgodilo v mesecu juliju.

Tudi letošnji julij ni bil brez usodnih dogodkov. Tako se je v juliju začela velika finančna kriza v Nemčiji, ki je vznemirila vse svet. K sreči je julij že minil, da nas ne bo več strašil s svojo usodnostjo.

Ako pregledamo zgodovino Zedinjenih držav Severne Amerike, vidimo, da je imela cela vrsta epohalnih dogodkov svoj začetek v tem mesecu. Početek francoske revolucije, napad na bastiljo je bil 14. julija leta 1798. To je bil dan, ki je dovedel do zgodovinskega prekroka in ki je bil usodnega pomena za francoski narod in ves svet. Ko je prišel Napoleon I na površje, je bil zopet mesec julij. Dne 9. julija leta 1807. je Napoleon sklenil mir v Tilsitu s Prusijo po zmagi nad Severno Nemčijo, ko je ustanovil novo vazalno državo Westfalsko, na katere prestol je postavil svojega brata eroma. V dnevih 5. in 6. julija 1809 je Napoleon premagal pri Wagramu nadvojvodo Karla Avstrijskega. Dne 7. julija 1815 je vkorakala pruska vojska v Pariz in je bila zapечатena usoda prvega francoskega cesarja. Ze naslednjega dne je prisel v Pariz burbonski kralj Ludovik XVIII, in 12 dni pozneje, 20. julija, je bil podpisan drugi pariški mir. Tak je bil konec velike francoske revolucije. Naslednja prevratniška manifestacija v Franciji je bila leta 1830. in sicer 27. julija. Ta dan se naziva v zgodovini julijska revolucija.

Ako pregledamo zgodovino Zedinjenih držav Severne Amerike, vidimo, da se tudi tu pojavlja mesec julij kot mesec usodnih dogodkov v zgodovini te dežele. Amerika je no zmagaj nad Angleži proklamirala svojo neodvisnost 4. julija l. 1776. kateri dan je vzet za ameriški narodni praznik, kakor je 14. julij narodni praznik za Francijo. Pa kakor predstavila 4. julij leta 1776. začetek ameriške svobode, tako je tudi delo končnega osvobojenja bilo kronano šele po dobrem stoletju na dan 3. julija 1899 ko je ameriško brodogradje premagalo španskega nasprotnika.

Kakor nalašč v potrdilo teh izjavani je bil zlasti lanski julij izredno usoden mesec: ogromne borbe na Kitajskem v teku celega julija, velike poplave v Indiji, ki so skoro redno v juliju vsakega leta in ki so bile tudi letos, karambol v Pašmanskem kanalu na Jadranu, potres v Italiji in drugi dogodki. Vse to se je zgodilo v mesecu juliju.

Tudi letošnji julij ni bil brez usodnih dogodkov. Tako se je v juliju začela velika finančna kriza v Nemčiji, ki je vznemirila vse svet. K sreči je julij že minil, da nas ne bo več strašil s svojo usodnostjo.

Znamenite najdbe iz mlajše kamnite dobe na Hvaru

Spilč, 2. avgusta. Dalmatinski otoki, ki so bili naseljeni v starodavnih časih od najrazličnejših narodov in pozneje od Grkov in Rimljanov, nokažejo obilne najdbe iz starih časov. Zlasti otok Hvar ima mnogo prastarih predmetov. Tako so našli v bližini Jelc v neki jami celo skladišče različnega orodja iz mlajše kamnite dobe (3500 let pred Kr.), v katerem času na Balkanu še niso poznali kovin. Najdba obsega koščene šivanke, nože, kamenite puščice. Živalsko zobovje, keramične izdelke in del človeške lobanje.

Mlajša kamnita doba, v kateri je človek dosegel že razmeroma visoko razvojno stopnjo, kaže predvsem precejšen okus v izdelovanju orodja in orožja. Najdišča mlajše kamnite dobe so razširjena preko vse Evrope in tudi izven Evrope, v Afriki, Japonski, Indiji in Kitajski, naletijo čisto

WANDERER
Automobili
6/30PS 10/50PS
ekonomični
zanesljivi
zelo sposobni za gorske kraje
Wanderer-Werke Akt.-Ges.
Schnaun bei Gneinitz
Generalno zastopstvo:
Dolenc & Tönnies, Autoprodajna
Družba z.o.z., Ljubljana, Dvorakova ulica 3

VELIK GASILSKI ZBOR V MARIBORU

Sijajen potek letošnje glavne skupščine JGZ — Vedno večji napredek naše samaritanske organizacije — Ponovna izvolitev staroste Josipa Turka in ostale dosedanje uprave

Maribor, 2. avgusta.

Pijonirji samaritanskega dela med našim narodom, združen v Jugoslovanski gasilski zvezi v Ljubljani, so s izbrani letos Maribor za svojo redno letošnje glavne skupščine. Od vseh strani dravske banovine so prihitali načelniki in delegati posameznih gasilskih zup, ki so bile zastopane skoro polnoštevilno. Prvi večine delegatov krase odlikovanja, pač najboljši dokaz, da upošteva humanitarno udejstvovanje gasilcev ne samo javnosti, marveč tudi naša oblastva in vlada. In to po vsej pravici. Gasilska ideja zavzema v naši ožji domovini vedno večji razmah in zlasti v zadnjih letih je opažati pravico tekmovanje med gasilskimi društvi, katero bo opremljeno s čim bolj modernim gasilskim orodjem, vršili pa so se ponekod tudi že samaritanski tečaji pod vodstvom zdravnikov, da morejo gasilci razen pri požarih dati pomoč pri drugih nezgodah, kar je našlo med našim ljudstvom najboljši odmev. Zivahne razprave na skupščini pa dokazujejo, da hočejo imeti naši vrli gasilci tudi še v naprej pred očmi svoje geslo: Na pomoč! — in da se hočejo pokazati vredne spoštovanja in ljubezni, ki jo uživajo v vseh slojih našega naroda.

Skupščina, ki se je pričela ob 10. dopoldne v veliki kazinski dvorani, je trajala vse do 13. Otvoril in vodil jo je zaslužni starosta JGZ g. Josip Turk iz Ljubljane ob navzočnosti prvga podpredsednika g. Jerneja Vengusta iz Celja, drugega podpredsednika g. Ljudevita Museka iz St. Vidja pri Ptujih in tajnika Frana Pristovška iz Ljubljane. Banskno upravo je zastopal referent za gasilstvo g. Fran Kristan, do čim mestna občina mariborska ni bila zastopana.

Starosta Josip Turk se je v uvodu v toplih besedah spomnil v preteklem letu preminilih zaslužnih članov, zlasti pokojnega Ignaca Holečka, župnega staroste v Trbovljah, nakar se je iskreno zahvalil tisku, ki je vedno podpiral stremeljenje gasilcev. Med viharim poslanjem je prečital udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku generalu Živkoviču in banu dravske banovine dr. Marušiču, kot velikemu zaščitniku gasilskih interesov.

V priznanje zaslug, ki so si jih pridobili za razvoj in propagando gasilstva, je skupščina ob dolgotrajnih ovacijah soglasno izvolila za častne člane naslednje zaslužne gasilske organizacije: g. Gezo Vezerja iz Martijanec, Antona Cererja iz Kamnika, Josipa Širca iz Zalca, Marijana Herčiča iz Djakova, Antona Drašlerja iz Borovnice, Janka Sajovca iz Kranja in inž. Menšička, predsednika avstrijske gasilske zveze na Dunaju.

Nato je podal savezni tajnik g. Fran Pristovšek tajniško in blagajniško poročilo.

Tajniško poročilo
naglašja, da je bilo preteklo poslovno leto najplodovitejše za gasilstvo. Starešinski svet je imel osem sej, na katerih je reševal notranje organizacijske zadeve ter dajal predstvedstvu pobudo in nove osnove za izvedbo raznih predlogov in sklepov. Posebna deputacija je posetila g. bana ter mu obrazložila vse tečajne organizacije in ga naprosila za nadaljnjo naklonjenost in podporo. Zvezni odbor, to je širši starešinski svet, je imel dve seji v Ljubljani. Razpravljal je na njih med drugim o razdelitvi rednih podpor iz dvaodstotnega sklada, o razdelitvi enkratne letne podpore iz podpornega sklada, namerjenega za onemogel gasilce, njihove vdove in sirote itd. Gasilskega poučnega predavanja mednarodne gasilske federacije sta se udeležila gg. Josip Turk in Jernej Vengust. Na to predavanje je zvez* še posebej opozorila banska uprava. Mednarodnega kongresa v Parizu v začetku julija se je s podporo ljubljanske mestne občine udeležil zvezni starosta g. Josip Turk. Tozadevno poročilo bo objavljeno v prihodnjih številki zveznega glasila »Jugoslovanski Gasilec«.

Do 28. julija t. l. je bilo podeljenih izrednih podpor iz 1-odstotnega gasilskega sklada 148.258 Din, iz 2-odstotnega gasilskega sklada pa 173.600 Din. Zveza je štela ob koncu poslovnega leta 725 gasilskih društev, organiziranih v 39 gasilskih zupah.

Zvezno predstvedstvo je ukrenilo vse korake, ki bodo mogli koristiti gasilski organizaciji. V svojih vlogah na pristojna oblastva je navedlo vse olajšave, za katere se bori gasilstvo že desetletja. Trošarine prosti bencin za potrebe gasilskih društev še do danes ni dovoljen, ker vztraja finančno ministrstvo na tem, da se sme tak bencin uporabljati samo pri gašenju požarov, ne pa tudi za dovoz in odvoz gasilskega orodja. Za ugodno rešitev prošnje za vozne olajšave gasilcem je prav malo upanja. Poštne olajšave so bile z novim poštnim zakonom na splošno ukinjene, tudi za vse one, ki so jih že imeli.

Tajniško poročilo omenja naposled, da je bil lani postavljen nepozabnemu organizatorju slovenskega gasilstva pokojnemu ravnatelju Josipu Barletu na ljubljanskem pokopališču lep nagrobni spomenik. Oskrbo spomenika je prevzela ljubljanska mestna občina, za cvetje na grobu pa bo še nadalje skrbel zveza sama. Tajniško poročilo je bilo sprejeto z dolgotrajnim odobravanjem.

Blagajniško poročilo
je razvidno, da je imela zveza v preteklem poslovnem letu 251.555 Din dohodkov in 189.238 Din izdatkov. Podporni sklad je izplačal na podporah 117.700 Din onemoglih gasilcem in vdovam. Odsek za samopomoč je imel Din 279.539 dohodkov in 230.347 Din izdatkov. Zal pa vlada baš v tem odseku, ki je za gasilstvo zelo važen, med gasilci vse premalo zanimanja. Zato je bilo sklenjeno, da smejo v bodoče sodločati o zadevah samopomoči samo člani tega odseka, ne pa vsi člani ga-

silskih društev. Na predlog računskih preglednikov, ki so našli vseh v najlepšem redu, je skupščina z odobravanjem in zahvalo podelila odboru razrešnico.

Po sprejetju poročil raznih odsekov, kakor literarnega, tehničnega, kongresnega itd., so bile po kratki debati določene razne smernice za še uspešnejše udejstvovanje v prihodnjem letu in za čim večjo izpolniteljsko organizacijo.

Med ostalimi bi bilo še omeniti, da bo zvezno starešinstvo otvorilo letos v Ljubljani na Miklošičevi cesti

svojo lastno pisarno, kjer bo med uradnimi urami vsak član zveze lahko dobil vse zaželjene informacije, pojasnila in navodila. Otvoritev pisarne bo še pravočasno javljena potom dnevnega tiska. Za poslovno leto 1931-32 je bila določena članarina na 4 Din za vsakega člana. Od tega gre 2 Din v blagajno zveze, 1,75 dobi pristojna gasilska župa, 0,25 Din pa jugoslovanski vatrogasni savez.

Ko so bili sprejeti še razni predlogi, kakor glede povišanja odstotka od premije, ki jo morajo plačevati zavarovalnice, glede ustanovitve lastne gasilske zavarovalnice, o uvedbi ročnih lekarn pri posameznih društvih, predlog glede oprostitve gasilskih društev veseličnega davka in raznih taks ter predlog, naj bi se gasilskim društvom priznala enake ugodnosti kakor jih uživa SKJ, je skupščina prešla na volitve novega starešinstva.

Med viharim poslanjem in navdušenimi ovacijami je bil sprejet predlog župnega načelnika g. Cererja, naj se zopet izvoli za starosto dosedajni velezaslužni starosta g. Josip Turk.

Ko so se ovacije polegale, se je g. Turk z iskrenimi besedami zahvalil za izkazano zaupanje in simpatije ter izjavil, da hoče tudi v bodoče vse svoje moči posvetiti procvitu in razvoju gasilstva. Tudi ostalo starešinstvo je bilo ponovno izvoljeno in sedajni sestavi s podpredsednikoma g. Vengustom in Musekom ter tajnikom g. Pristovškom.

S tem je bil dneveni red izčrpan in je starosta g. Josip Turk zaključil zborovanje s pozivom k nadaljnjemu vztrajnemu, požrtvovalnemu in uspešnemu delu. Popoldne so udeleženci skupščine korporativno odptovali v St. Ilj v Slovenskih goricah, kjer so pristojovali tamošnjemu gasilskemu slavju ob blagoslovitvi nove motorne brizgalne.

Na jubilejnem slavju moščanskih pevcev

Lepa proslava 30 letnice pevskega društva „Moste“ — Koncert je uspel odlično — Pregled dela na slavnostnem občnem zboru

Ljubljana, 2. avgusta.
Čprav skoraj ni dneva, da bi ne obhajali kakšnega jubileja, vendar je prav malo tako lepih, domačih in obenem pomembnih, kakršna je bila 30letnica enega naših najstarejših pevskih društev z bogato tradicijo, z neštetiimi borbami in zmagami za seboj — pevskega društva »Moste« v Mostah.

Koncert
Proslava jubileja se je pričela v petek z baklado in podoknico kumici društvenega prapora g. Rahmetovi, častnemu predsedniku g. Županu in društvenemu mecenu g. Codelliju. Glavna točka proslave je pa bil sinočnji društveni koncert, na katerem je nastopil 35članski društveni moški pevski zbor pod pevovodjem g. V. Rupnikom. Koncert se je vršil v moščanski sokolski dvoranji ter je povsem uspel. Najprej je pozdravil udeležence koncerta društveni predsednik g. Pavčič, se zahvalil za številno udeležbo, s katero so prisotni pokazali, da vedo ceniti nesebično, požrtvovalno delo pevcev, ki se kljub temu, da so večinoma delavci in obrtniki ter preobloženi z delom in skrbmi za vsakdanji

kruh, — posvečajo iz čiste ljubezni posmi in ne iščejo priznanja.

Posebej je potem pozdravil oficijelno predstavnik, ki so počastili društvo s posetom koncerta, in sicer zastopnika komandanta ljubljanske garnizije polkovnika gosp. Novakoviča, odposlanca Hubadove pevske župe in zastopnika »Ljublj. Zvonca, pevovodjo g. Zorka Prelovca, predsednico moščanske podružnice KJS, go. Kuhanjevo, zastopnike pevskih društev, šišenskega izobraževalnega društva »Vodnik« gg. Babnika, predsed., Pirša in gđ. Grilove, zastopnika primorskega pev. društva »Tabor«, pevovodjo g. Venturinijo, delegata pev. društva »Sava« gg. Ropiča in Košaka, izmed ostalih gostov pa se bivšega društvenega pevovodjo g. Baloga, kumico g. g. Rahmetovo, društvenega mecena g. Codellija, zastopnika moščanske občine itd.

Slavnostno besedo je imel g. Vladko Pfeifer, tajnik Zveze obrtnih zadrug. S pesniško zmeneženi, z ljubeznijo do naše pesniške prežetimi besedami je proslavil petje, ki blazi čuvstva in krepi duha, ki je izraz človekove plemenitosti in notranjega bogastva. Pešem je in bo živela. Tista sila je in

ji mora vsak, ko jo je voljubil, služiti do konca. V tistih predvojnih časih je moral biti pevec tudi junak... Govornik je očrtal historijat društva, se pri tem spominjal zlatih velikih zaslug požrtvovalnih delavcev in dobrotnikov. H koncu se je še obrnil na pevce ter jih s prigodno pesmijo vnel in pozival na delo za sveto stvar.

Pevci so najprej zapeli državno himno, ki so jo prisotni poslušali stoje, potem so pa odpele še celo vrsto pesmi, med drugimi Försterjev »Večerni avc« mehko in sveže, Adamičevega živahnega »Lucipetra bana« temperamentno in gladko tako, da so postegnili občinstvo popolnoma za seboj. Vzorno so odpele Volaričovo-Svetkovo »Oj, rožmarin«, izredno je pa ugajala »Teče voda, teče«, ki je bila kot prava godba srebrnih strun.

Sledil je kratek odmor, nakar je predsednik Pavčič izročil pevovodji Rupniku v imenu društva lep lorjovjev venec, kot znak hvalečnosti za njegovo požrtvovalno in vztrajno delo.

Ogrel je tudi Prelovčev »Skrjanček« in Aljaževa »Divna noč«, Pavčičev »Potrkan ples« je pa tako ugajal, da se viharo odobravanje ni prej poleglo, dokler te pesmi niso ponovili. Koroski narodni »Dober večer lubo dakle« in »Dečla, to mi povej« so odpele s toplino in občutjem, kar daje narodnim pesmim ves čar.

Koncert so zaključili s Ferjančičevo »Pevci smo slovenski mi«. Kakor vidite, epored je bil bogat, vzorno prednašanje je pa dokazalo, da je v zboru mnogo volje in veselja do dela, kaže se pa tudi, da je društvo še vedno čvrsto, zdravo ter v dobrih rokah. Discipliniranosti, jasne izgovorjave, enotnosti in drugih pevskih vrlin zbora sploh ni treba naštevati, saj je koncert sam na sebi dokazal, da moramo »Mostam« čestitati še posebej.

Slavnostni občni zbor

K slavnostnemu zborovanju se je društvo zopet zbralo v sokolski dvorani na Selu in sicer danes ob pol 11.

Prisotni so se vpisali v spominsko knjigo, nakar je predsednik društva ugotovil sklepčnost ter otvoril zbor z uvodnimi besedami. Zahvalil se je prisotnim za udeležbo, predvsem je pa pozdravil zastopnika Hubadove pevske župe, v kateri so včlanjene tudi »Moste«, in JPS pevovodjo g. Zorka Prelovca, mecena društva g. Codellija, zastopnika pevskega društva Krakovo-Trnovo g. Perdana, zastopnico Kola jug. ester, podružnice Moste, go. Ravbarjevo in odposlanca društva »Soča« g. Ravbarja. Nadalje je dejal, da se je društvo vedno zavedalo svojih nalog ter se priborilo preko neštetihi žrtve in ovir v predvojni in vojni dobi do današnjega jubileja. Potrebno pa je, da ostanje vsi društveni dosedajni delavci še naprej društvo zvesti ter se čvrsto poprimajo prosvetnega dela. Spomnil se je tudi nasega kralja z izrazom radosti, da društvo obhaja ta lep jubilej v svobodni domovini, ter mu zaklical s prisotnimi triratni »Ziviole«.

K besedi se je priglasi zastopnik HPZ pevovodja g. Prelovca. Dejal je, da mu delovanje »Most« nedavno še ni bilo podrobno znano. Iz jubilejne revije »Moščanci«, ki jo je vzorno uredil g. Pfeifer, se je pa pričel o velikem društvenem delu. Moščani so delali v skromnosti tiho, a mnogo in z lepimi uspehi. Da je zbor na pravi poti in da so moralni pevci in pevovodja doprineeli mnogo truda in žrtve je dokazal sinočnji koncert. To ni navaden delavski pevski zbor, usmerjen je k višjemu umetnostnemu stremeljenju in, kakor je pokazal koncert, je na pravi poti. Govornik je čestital zboru, pozival pevce, naj ubogajo pevovodjo, se udeležujejo vedno pevskih vaj, da bodo vnaprej zasledovali zahtevano pot. S to željo jim je zaklical pevski »Zdravlo«.

Potem je čestital društvu k jubileju in uspehu na koncertu v imenu pevskega društva Krakovo-Trnovo g. Perdana. Oprostil je ostale pevce, ker se ne morejo udeležiti veselice zaradi izleta, ki ga niso mogli preložiti. Tajnik Rubežnik je prečital pozdravne brzojavke, med drugimi župana dr. Puca, v imenu HPZ je brzojavil čestital njen predsednik dr. Švigelj, dalje Glasbena Matica, dirigent g. Matej Hubad, Narodno prosvetno društvo »Vodnik«, g. župnik Iv. Vrbevnik in drugi. Potem je očrtal historijat društva ter se spominjal prvih društvenih požrtvovalnih delavcev. Erbežnika, Zupana, Cundra, Kelba in drugih.

Po tajnikovem poročilu je predlagal predsednik Pavčič vdanostno, odnosno pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministru prosvete in JPS, ki so bile sprejete z velikim odobravanjem. Potem je proslil tistih 16 zaslužnih članov, ki jih društvo odlikuje ob priliki jubileja z lepimi diplomami, da oprostite, ker jim ne more še tokrat izročiti diplom zaradi tehničnih ovir. Odlikovanci so prejeli diplome popoldne na veselico.

H koncu je se enogovornil zaslužni član društva g. Vi. Pfeifer. Z ognjevitimi besedami je naglašal pomen slavnosti ter se spominjal vseh, ki so ustvarjali društvo. v

njem sodelovali ali ga kakorkoli podpirali. Dejal je, da so morda gostje začudenj nad mlačnostjo, ker bi ta slavost zaslužila vse bolj svečano razpoloženje. Uverjeni pa bodo, je dejal, da je društvo vedno storilo vse, kar je bila njegova dolžnost, da je bila njegova politika samo ljubezen do petja in naroda ter bi radi tega zaslužilo priznanje splošnosti. Prvih delavcev se je govornik spominjal imenoma, ustanovnikov Erbežnika, Kelba, Zupana, Cundra, Urbanca in dobrotnika Codellija, umrlih delavcem je pa zaklical »selava!« in prisotni so počastili njih spomin stoje.

Predsednik se je zahvalil govorniku za lepe, iskrene besede ter povabil prisotne na društveno veselico, ki se je vršila od 16. naprej pri tovarišu Erbežniku v Mostah. Ob pol 16. je pireditveni oidek jubilejne proslave s predsednikom g. Remsom na čelu sprejema pred vojno bolnico goste, nakar je krenil spredov z njimi k Erbežniku. Prieditvenemu odboru gre vse priznanje, ker je poskrbel, da se je proslava izvršila tako lepo in dostojno.

Jugoslovanski učenjak na severnem polarnem ozemlju

Beograd, 2. avgusta.

Na severnem polarnem ozemlju, ki ga je te dni preletel zrakoplov »Grof Zeppelin«, se nahaja znanstvena ekspedcija francoske akademije »nanosti«, katere se udeležuje med drugimi tudi beograjski vseučiliški profesor dr. Mihajlo Petrovič, matematik svetovnega slovesa. Cilj ekspedcije je znanstveno raziskavanje severne polarne cone. Udeleženci ekspedcije se bodo vrnili vzdolž severnozpadne obale Grönlanda, Škotskih otokov in Islanda v septembru domov. Prvotno so imeli v načrtu, da bi se ekspedcija sestala z zrakoplovom »Zeppelinom«. Če se je to posrečilo, ni znano.

Beograjska »Politika« je prejela v petek iz Hammerlesta v Norveški dopisnico, na kateri javlja profesor dr. Petrovič, da se nahaja ekspedcija na potu proti severu in da bo na delu še dva do tri tedne, potem pa se bo vrnila proti Evropi. Učenjak je izročil dopisnico v Spitzbergh nekemu polarnemu lovcu, ki jo je potem ob povratku v Norveško izročil na pošto.

Iz prekmurske kronike nesreč

Murska Sobota, 2. avgusta.

Na križišču Aleksadrove in Cerkevne ceste sta v petek proti večeru trčila dva avtomobila. Ker soferja nista vozila z veliko hitrostjo, tudi nesreča ni bila velika. Vendar pa je bil smek tako močan, da je 12letna hčerka učitelja g. Benkoviča, ki je sedela v enem izmed vozil, z glavno butnila v karoserijo in dobila precejšnjo rano pod oči. Kri je preplavila obraz in brizgala tako, da je vsa množica, ki je v hipu navahala na križišče, mislila, da je z dekletovim očišcem pri kraju. Odvedli so deklo k zdravniku, ki je rano zašil in niti ni odredil prevoza v bolnico. Ko je prišla komisija na kraj karaboline, je ugotovila, da oba soferja nista imela soferskega izpita. Kako mučno naključje za dva tčka! Bila sta takoj kaznovana.

Benček Karol se je na motornem kolesu z brzino 20 km peljal po Radgonski cesti. Daleč pred njim je korakal v isto smer neki kmet. Ko je prišel Benček bližje, se je hotel pešec izogniti na drugo stran kolesa. Toda bilo je že prepozno. Kolo ga je podrl in dobil je manjše poškodbe.

V soboški bolnici so uradniki zelo zaposleni z vprašanjem, kam z bolniki, ko je tako malo postelj. Je res križ, če morata po dva ležati v isti postelji. Razen tega pa se prihajajo neprestano zdraviti novi. Sada na deželi zdi ne manjka, in griže tudi ne. Samo 23. m. m. so bili prepeljani v bolnico štirje, ki jih je oblegala ta bolezen, 10letne Ane Tornarjeve iz Brezovcev niti ni bilo treba več sprejeti: umrla je dobesedno na očetovem naročju, ko jo je pripeljal pred bolniška vrata. Reva je bolehalala celo dva tedna in nihče se ni spomnil na to, da bi vprašal zdravnika za svet. — Istega dne sta bila prepeljana dva štiriletna otroka, ki jima difterija ograža življenje.

1. Pri obledeli siverumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delovni moči, slabšnji depresiji, težkih sanj, žledolčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznj je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče korzarske naravne »Franc Jožef« grenčice. Z zdravniški praksi »Franc Jožef« vodi radi tega posebno uporabljajo, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov boleznj. Franc Jožef grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in epecerijah trgovinah.

Ost:

Nizza pri 40 C

Tako! Ljubi bralec in še bolj ti, ljuba bralka, zdaj boš spet doživela razočaranje... Ti misliš, da boš zvedela recimo — kaj stane vožnja v III. razredu (jaz vselej upoštevam finančne prilike) ali koliko ur trajaja vožnja in kako je pri carinski reviziji v Italiji. Tudi te močno zanima, koliko lir in frankov stane hotel in kaj večerja... Kaj ne, to hočeš zvedeti?... Figo! Od mene nikdar in nikoli...!

Jaz nisem Baedeker, Grieben ali Meyer... Jaz sem popotnik svobodnih cest in kilometri in število prebivalcev me ne zanimajo... Niti ne politične razmere, letine ali verske prilike... Vse to popišejo drugi... Popišejo močno natančno... In jih nihče ne bere... Tudi če delajo odstavke z besednicami... ali uporabljajo moje tri pike... Nič ne pomaga! Tak je svet...

O Nizzi gre beseda. Jaz nisem šel v Nizzo zaradi naravnih krasot, zaradi bajne obale, nezasišlanega komforta. Ne, zato nisem šel v Nizzo... Šel sem v Nizzo zaradi Monte Carla... To se čudno glasi, a je gola resnica. Častna beseda! Šel sem tja, da tunicim banko v monaškem kazinu, da pograbim in

poberem vse franke in izpraznim rezervne zaklade igralnice ter napravim croupierje za bedne, usmiljenja vredne brezposelne... Zato! Pa je na svetu tako, da se vse maščuje in prostreže usodo magari šele v tretjem ali petem kolenu. Mene pa je moj pohlep po Mamoni udaril pri tej prvi... Pride popotnik in pohlepnež tja pred vrata igralnice, pride preko obratih in počesanih parkov — pa vidi: vrata so zaklenjena in niti franka ne moreš prigrati... Tako je! S pohlepom ni nič. V Monte Carlu velja ta čedna lastnost samo v zimskih mesecih. Zato pozor: ako vam nekdo pripoveduje, da je bil v Nizzi in Monte Carlu in priigrals to, pet sto ali na tisoče frankov, potem ga zaničljivo pogledite in se obrnite od njega stran. On laže! On ni bil v Monte Carlu in ni priigrals niti počene pare... Tako!...

Sicer je pa Nizza (razen obale) predslutnja... Predslutnja Pariza... Po bulvarjih povsed kavarne in kavarnice z majhnimi mizami... kakor ob Seini... Obala in Pariz, francosko in italijansko, vse to se zmeša v nekaj in to nekaj se imenuje Nizza... Ob strani stoji pa morje in še nekaj...

To nekaj je obala... Čudovita! In se imenuje različno... Nekaj časa

Promenade des Anglais, kar pomeni za inteligentnega človeka toliko kakor Angleška promenada, potem Quai des Etats-Unis... Na tej obali stojim popoldne ob štirih in toplomer na Palais de la Jetée kaže 40° C... Na obali ni ljudi, to se pravi, na promenadi... Samo zagrnjena, zavešana in zabita hotelska okna gledajo v to vročino... In palme na obeh straneh... a te so vajene tega... Med temi palmami lo maham po sredi in je lepo... Lepoooo. Na levi morje, in na desni hoteli, v katerih jaz ne stanujem... Da, da, ti hoteli so za one, ki prihajajo sredi zime v večno pomlad... kajti tu cvete takrat poper in agave, evkalipt in pomaranče... Ze v februarju pa cveto breskve in češnje... Zdaj vse zori... cvete le poper, a ta je druge sorte... Hihhi... fino, kaj?

Na desni ob morju stoji muzej Maséna... A muzej, ta me ne zanima. Da vem, kje stoji, so krive popolnoma svojevrstne okoliščine... Pred muzejem je park z vodoskoki in kipi in basen... Okrog basena hodi gospod s površnikom preko rame in nervozno čaka... To gospodovo čakanje se na moje začudenje ponovi še enkrat in še enkrat... Pa pristopim, pa vidim: film se dela... Ob straneh aparati, žice, mikrofoni... »Bitte noch einmal,« se

čuje... No, prav... pa naj bo noch einmal... Motorji brenci in zrcala bliskajo... Vse to ob štirih popoldne na Angleški promenadi pred Maséenovim muzejem pri 40° C...

To je bilo na desni strani promenade... Na levi je obala in kopalci... Po mili volji se kopljejo brez vstopnine in brez kabin... Vsa obala jih je polna, sami domačini so, tujecev sedaj ni... Sredi med njimi pa je ena, ki je črna, črna... in ima žogo... Ko zagleda tuja ob ograji obale, skuša zagnati žogo gori na promenado... To sicer ni dostojno, a zabava... Vsi kopalci prestancejo in vse gleda in čaka... Pa se ji posreči in žoga pade na pravo mesto... Aplavz krona uspeh, jaz pa obžalujem, da nimam hlač — kopalnih hlač... »Merci«, pravi zagorelka, solnce pali in popotnik stopa po promenadi dalje... Tako je življenje, da...

Vsi ti kraji: Nizza, Monte Carlo in vse in vse daleč naokrog, začeni skoraj od Geneve, vsi so bili pribežališče ali izhodišče pohodov morskih roparjev... To priča vsekako o njihovem dobrem okusu in smislu za udobnost in lepo pokrajino... Recimo: znamenit korzar Carlo Grimaldi, ki jo je moral urnih krač popihati iz Geneve, je usta-

novitelj Monte Carla... Tam se je oddahnil od težavnih pohodov, od zatohlega zraka v kajutah, zobal marelice in igral na kocke... Zraven je pil muscat blanc in mistral ga je hladil... Morda je imel zastavo, črno z belo mrtvaško glavo in prekrizanimi kostmi... Ako bi bil jaz korzarski kapitan, bi gotovo imel tako zastavo... Monte Carlo se pa imenuje po njem, po frotu, morskem roparju... Da, da, Monte Carlo... to ostane v krvi, kaj se hoče... voila...

Proti večeru ob luči na kraju, ki mu pravijo Rauba Capel (spet ropar klubov — to prihaja od sapa, ki tam neprestano piha), sedem v majhno birtijo... Tako majhno, kakor so pri nas tiste, kjer referira natakarica: šunka, salami, sir, kranjska klobasa... Tu pa, o Dio, o slast, po dolgem času: Hors d'oeuvres variés... in nato langusta in še košček ostrega roqueforta (nima z avtomobili nič skupnosti)... Preko vsega una demi rouge... Hkkk... hkkk... Vse to... ob osmih večer na Cap Rauba Capel... Hkkk... Zraven mene kvarta birt s prijatelji... Kaj de, če izgubi... saj ima gosta...

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Nikola Tesla o svojih senzacionalnih izumih

Naš slavni učenjak je odkril stvari, ki značijo popoln preobrat v človeškem življenju

V zadnjem času so začele prihajati v svet vesti o novih znamenitih odkritjih velikega našega učenjaka Nikole Tesle, toda kaj natančnejšega se ni moglo izvedeti, ker je Tesla smatral, da ni še prišel čas, ko bi kazalo, da pride na dan s svojimi odkritji. Zgodilo se mu je pač že marsikdaj, da je zapopal svoja odkritja ljudem, pa je doživljal razočaranje, da so se njegovih odkritij polastili drugi. Ali sedaj da se je odločil, da pove vendarle nekaj točnejšega o svojih najnovejših odkritjih, ko niso več v proučevalnem stanju, temveč že popolnoma dovršena. Tesla je o teh svojih odkritjih izjavil tole:

»Ko so se pred petdesetimi leti pojavili prvi telefoni, so ljudje gledali nanje, kakor v neka nadzemljaka čudeša. Ali še tedaj so trdili, da je popolnoma nemogoče, da bi žica prenašala človeški glas in druge zvoke. Danes pa vemo tudi že to, da se more človeški glas prenašati tudi brez žice. V najbližji bodočnosti bo brezžični pogovor med Evropo in Ameriko, med Londonom in Melbournom že vsakdanja stvar. Toda to je šele začetek nove sijajne dobe, na čije pragu se ravno mi sedaj nahajamo.«

»Televizija — gledanje v daljavo — je danes že toliko dovršena, da se bodo v nekaj mesecih ljudje že mogli razgovarjati po brezžičnem telefonu in bodo pri tem mogli tudi videti osebo, s katero se bodo razgovarjali. Človeku se bo zdelo, da se pogovarja z nekom, ki se nahaja v isti sobi in si skoraj ne bo mogel misliti, da je med njima razdalja nekaj tisoč kilometrov.«

»Radio se danes že vedno nahaja v povojih. Preživlja svojo otroško dobo, kakor jo je preživljal film pred 20 leti. Toda ni daleč čas, ko bo vsak posestnik radijskega aparata mogel ne samo poslušati najoddaljenejših orkestr, temveč jih bo tudi videl, kakor da so pred njim.«

»Ni dvoma, da je radio največji izum vseh časov, da je največji napredek, ki so ga doslej dosegli ljudje. Toda pri tem mislimo samo na brezžični brzojav in telefon. Jaz sem danes že v stanju, da trdim, da sem odkril in popolnoma dovršil tudi radio za prenašanje električne energije v najoddaljenejših krajih sveta. Brezžično prenašanje električne energije se bo moglo zabeležiti kot največji uspeh moderne tehnike. Odkar se je odkrilo železo, ljudje niso imeli večjega in značilnejšega izuma.«

»Brezžično prenašana električna energija ne bo nič dražja od navadne

energije, ki se prenaša po žici. Izguba zaradi brezžičnega prenosa bo znašala komaj pet odstotkov, a praktična vrednost njegova je neprecenljiva.«

»Od tega mojega novega izuma bo v prvi vrsti imela korist avijatika, letala in zrakoplovi. Odslej jim ne bo treba nositi s seboj ogromnih količin bencina, kar je v veliki meri oteževalo let. Letalo ali zrakoplov bo mogel, ne glede na to, kod leti, dobiti električno energijo iz osrednje postaje za električno energijo za svoje motorje, kolikor je bo hotel. Bencin postane tako popolnoma odveč. Ravno isto velja tudi za avtomobile. Jasno je, da bo novi izum napravil popoln preobrat na področju zrakoplovstva in sploh na področju motornih prevoznih sredstev.«

»Z brezžičnim prenosom električne energije letalom in zrakoplovom z zemlje pa se tudi omogoči znatno hitrejši, lažnejši let in vremenske prilike bodo nanj popolnoma brez vpliva. Letalo ali zrakoplov bo mogel leteti v največji višini popolnoma varno. Samo tako pa se tudi omogoči reden, vsakdanji promet med Ameriko in Evropo in ostalimi oddaljenimi kontinenti. Moj najnovejši izum pa prinaša tudi še druge koristi človeštvu. Električna razsvetljava se poceni in postane praktičnejša. Ena centrala bo mogla oskrblje-

vati z lučjo in toploto najoddaljenejših krajev, ogromne komplekse zemljišč, cele države ob enem. Z mojim izumom se more razsvetliti cel pragozd in iz iste centrale i Pariz i Berlin i Dunaj in, če hočete, tudi Moskva. V bližnji bodočnosti popolnoma izginejo žarnice, ki jih nadomestijo tako imenovane vakuumske cevi. Žica in montaža postane nepotrebni; ostaneta samo v prvem začetku po hišah, dokler se ljudje ne privadijo novemu izumu.«

»Po mojem prepričanju pa bo človeštvo imelo največjo korist od izuma brezžične energije s tem, ker se s to energijo more izzvati — umetni dež. To brez dvoma pomenja ogromno korist za vse ljudi. Delam na izumu za napravlanje umetnega dežja iz celih 35 let in moj trud je sedaj venčan z uspehom. S pomočjo poceni izzvanega umetnega dežja se bodo mogle ogromne puščave izpremeniti v pravi zemeljski raj in posejati za najkoristnejšimi sadeži. Nabavlanje ljudskih živil bo lažje kakor doslej. Vsak poedinec na zemeljski obli, pa naj je milijonar ali pa ubog delavec, bo imel v bližnji bodočnosti veliko lepše življenje.«

Tako Nikola Tesla sam o svojih izumih, ki obetajo tako dalekosežne spremembe v vsem človeškem življenju.

Pravilno stališče

Moskovska »Mlada garda«, glasilo komunističnega naraščaja, poroča o letošnjih državnih izpitih na literarno-zgodovinskem oddelku moskovske univerze.

»Povejte, tovariš, kdo je bil Herostrat?«

Molk.

»Torej vam ni ničesar znanega o Herostratu?«

»Pač... Velika reč... Saj vem, da je bil grški vojskovodja.«

»Vi se motite, tovariš... Herostrat je bil samo bahač in zločinec.«

»Saj vem... Ali vam ni znano, tovariš profesor, da so bili vsi vojskovodje brez izjeme bahači in zločinci?«

Drugi profesor je vprašal: »Kateri Napoleon se je vojeval z Nemci leta 1870?«

»Tega vprašanja sploh ni v našem učnem gradivu, tovariš profesor, a vam bom kljub temu odgovoril. Pred vsem me ne boste ujeli, ker vem, da je bil na svetu samo en Napoleon. Razen tega vam moram pripomniti, da me to prav nič ne zanima, ker odreka marksistična historiografija posamezniku vsak vpliv na zgodovinski razvoj...«

»Mlada garda« občuduje »razredno zavest«, ki je razvidna iz teh odgovorov in pravi: »Četudi niso kandidati posebno dobro pripravljeni, imajo pravilen svetovni nazor — in to popolnoma odtehta vse drugo.«

Še dva rekorderja

Ameriška letalca Panghorn (levo) in Herndon sta priletela iz New Yorka na Angleško in nadaljnjeta polet v Moskvo. Potolči hoteta rekord Posta in Gattyja, ki sta obletela svet v dobrih 8 dneh.

Užaljeni igralci

Zveza umetnikov, največje francosko združenje poklicnih igralcev, se je pritožila ministru pravde zaradi odloka, ki ga je izrekel v neki ločitveni pravdi sodišče v Toulonu. Zakon je bil ločen po ženi krivdi, a desetletni otrok je bil vendar izročen v varstvo ženi. To se je zgodilo edino iz vzroka, ker je oče igralec. Sodniki so bili mnenja, da niso igralci primerni za družinsko življenje in so v splošnem prelahkomiselni. Zato so rajši izročili dečka materi v prepričanju, da so meščanski krogi primernejši za vzgojo dece... Igralci ogorčeni izjavljajo, da je tak odlok odmev starokopitnih nazorov iz dobe, ki ni smatrala gledaliških umetnikov za enakovredno člane javnosti.

Oblečemo Vas elegantno od nog do glave za mal denar zelo ugodno. — Tudi na obroke!

A. PRESKER
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Tehnični del rubrike urejuje avto tehnični oddelk Vacuum Oil Company. d. d.

Borza za rabljene avtomobile

Ze večkrat smo poročali o vedno bolj pe-rečem vprašanju prodaje rabljenih avtomobilov. V našem zadnjem članku smo govorili o nemški družbi za cenitev rabljenih avtomobilov in o tem, da se je skupina nemških trgovcev obvezala, da bo kupovala rabljene avtomobile po cenah, ki jih določi družba za cenitev. Prodaja rabljenih avtomobilov po posameznih trgovcih pa se vrši prepočasno, kakor kaže, in se tudi kupci težko odločijo, ker mnogokrat ne zaupajo dovolj trgovcu in jih vesti o posebno ceneno kupljenih rabljenih avtomobilov zmedejo. To je napotilo Zvezo nemških avtomobilskih trgovcev in obrtnikov, da so v Monakovem ustanovili stalno borzo za rabljene avtomobile. Po posreženem poizkusu v aprilu lani so imeli že 7 borznih dni.

Dosedanji uspehi teh borz so bili dovolj dobri. Dasi se je prodalo le 10 do 15% vseh zastavljenih avtomobilov, vendar so bile kupčije, ki so se na borzi začele, pozneje perfektno in je število teh kupčij bilo mnogo večje, kakor pa efektivne prodaje na sami borzi. Na borzi imajo kupci priložnost, da vidijo najrazličnejše vrste avtomobilov in se na ta način mnogo lažje odločijo za nakup onega vozila, ki ga rabijo, za denar, ki so ga nameravali dati za avto. Tudi najdejo trgovci na teh borzah mnogokrat poznejše kupce novih avtomobilov.

V začetku so te borze poslovale na prostem. Ker je pa bil obisk raznih radovednežev prevelik, so prenesli borzo na prostore monakovskega sejma in začeli so pobirati malo vstopnino (okrog 3 Din).

Določila za udeležbo na teh borzah so približno naslednja: Sodelovati smejo le avtomobilski trgovci, ki so protokoliirani; če privatnik želi prodati avto, ga mora prodajati po trgovcu. Na borzi smejo biti napredaj to rabljeni avtomobili. Ti avtomobili se morajo dati ceniti pred borznim dnevom po pooblaščenem strokovnjaku. Strokovnjak izda posebno potrdilo o vrednosti dotičnega avtomobila in to potrdilo se mora interesentu pokazati. Potrdilo samo stane trgoveca za prvi avtomobil 10 mark in za vsako nadaljnje vozilo 5 mark, za motorno kolo 5 mark. Borznemu vodstvu je plačati za vsako vozilo 750 marke in je s tem plačan prispevek za živodnevno razstavo vozila. Vozila ostanejo čez noč na razstavem prostoru in ima borza svoje čuvanje. Vsaka efektivna prodaja se mora javiti borznemu vodstvu zaradi statistike, vendar se za napravljene kupčije ne plača nobena pristojbina.

Na borzi sami so kupcem na razpolago tudi strokovnjaki, ki morajo popolnoma nepristransko dati kupcu nasvete in razna pojasnila o razstavljenih avtomobilih.

Kakor je videti, organizacija takih borz nikakor ni komplicirana in stroški trgoveca, ki se te borze udeleži, niso visoki. Uspeh dosedanjih prireditelj v Monakovem je vsekakor tak, da bi kazalo prirediti take borze dneve za rabljene avtomobile tudi pri nas. Inicijativo za tako borzo bi morali prevzeti naši trgovci z avtomobili in prepričani smo, da bi bili uspehi pri skupnem delu mnogo večji, kakor pa če posameznik konkurira drugemu.

Oskrbovanje z bencinom na poti. Mreža bencinskih postaj v vseh državah s kolifkaj razvitim avtomobilizmom je vedno gostejša. Kljub temu se kdaj pripeti, da ostane avtomobilist, posebno po manj obljubljenih krajih, na poti brez bencina. Pri nas se to sicer le redkokdaj zgodi, ker so naselja gostejša, zato se pa to dogaja n. pr. v Ameriki. Zato so nekatere bencinske družbe v USA sedaj uvedle potujoče bencinske postaje. To so motorna kolesa, ki imajo prikolico v obliki trodelnega tanka, v katerem je bencin, zgoščen zrak in olje za mazanje. Ta motorna kolesa patrolirajo po cestah, ki drže po manj naseljenih krajih, in so tam avtomobilistom na razpolago. Na ta način so velike bencinske družbe zopet pokazale smisel za velikopotezni »service« in celo razvijani ameriški avtomobilisti so jim za to hvaležni.

Dirka na progi Avus. Dirkališče Avus pri Berlinu je zopet odprto in na njem so se večer vršile velike avtomobilske dirke. Na teh so sodelovali znani vozači Caracciola, Morgen, Burgaller, Maserati, Nuvolari, Arco - Zinneberg, Stuck, Branchitsch in drugi. Zanimivo je, da so se dirke udeležili tudi vozači na malih avtomobilih DKW in BMW. Ti so nastopili v kategoriji avtomobilov z malo cilindražo, kajti DKW ima največ 520 cm, a BMW 745 cm.

Dirka na Semmeringu je odpovedana. Avstrijski avtomobilski klub je odpovedal letošnjo dirko na Semmeringu, ki je bila 19. po številu in bi se morala vršiti 13. septembra. Kot vzrok se navaja gospodarska kriza.

Tudi avtomobilski teden v St. Moritzu odpovedan. Kakor znano, so priredili v St. Moritzu vsako leto avtomobilski teden. Letošnji pa je, kakor se slišno javlja, končno odpovedan.

Ford govori. Na vprašanje sodelavnika nekake velikega lista, kako bi prišli do bolj-ših cest, je Ford kratko odgovoril: »Na ta način, da fabriciramo kolikor mogoče več avtomobilov!« Vsekakor zelo kratek, pa resničen odgovor.

Garaje v Berlinu. Na zadnji razstavi garaž v Berlinu so bili na razpolago obiskovalcem razni statistični podatki in diagrami, ki so pokazali razvoj avtomobilizma (posebno pa za garažne obrti) v Nemčiji in v drugih zemljah. Med drugim je iz teh diagramov razvidno, koliko garaž imajo posamezna mesta v Nemčiji. Na prvem mestu je seveda Berlin, ki ima vsega skupaj 639 garaž. Po velikosti je največ garaž, v katerih je prostora za 10 do 50 avtomobilov. Teh garaž je 75%, a ostanek so garaže z nad 50 boksov. Garaž, ki imajo prostora za nad 100 avtomobilov, je nekaj nad 60.

Naša avto tehnična literatura. Pred kratkim sta izšli v Zagrebu dve knjigi, in sicer II. izdaja vprašanj in odgovorov za šofersko izkušnjo, ki jih je napisal Franjo Leakovič, in I. izdaja večje knjige banskega inšpektorja in tajnika avtomobilskega kluba Josipa Skale, ki vsebuje razen snovi, ki je potrebna za šoferski izpit, še mnogo drugega gradiva. Obravnavajo se delovanje motorja, praktična vožnja, poltovanje v inozemstvu in drugo. (Kakor znano, je v slovenskem jeziku izšla strokovna knjiga inž. Josipa Štolle »Šofer in samovozač« že leta 1928. Op. ur.)

Tudi otroški vozički morajo biti razsvetljeni. Kakor poročajo švicarski časopisi, morajo biti otroški vozički ponoči razsvetljeni. Tako je namreč odločilo vrhovno sodišče v tožbi proti avtomobilistu, ki se je zaletel ponoči v otroški voziček. Avtomobilist je le delno kaznovan, ker morajo biti po zakonu vsa prometna sredstva ponoči spredaj in zadaj razsvetljena, a otroški voziček, v katerem k sreči ni bilo otroka, ni bil razsvetljen.

Holandski tourist trophy. Velika mednarodna dirka motornih koles za holandski tourist trophy, ki so se je udeležili znani vozači raznih narodnosti in ki se je vršila pred skoraj 50.000 gledalci, se je končala z absolutno zmago Angležev. V kategoriji motornih koles 250 cm je prišel prvi na cilj Smith na motorju Rudge, ki je prevozil progo 242,2 km s povprečno hitrostjo 115 km na uro. Glavno zmago v kategoriji motorjev od 350 cm je odnesel Woods na Nortonu, ki je dosegel povprečno hitrost 123,5 km na uro. Ta kategorija je morala prevoziti progo 276,8 km. V glavni kategoriji motorjev od 500 cm je bil prvi Hunt na motorju Norton, ki je vozil s povprečno hitrostjo 132,1 km na uro.

Nemški grand prix. Glavna zmagovalca na tem velikem mednarodnem tekmovanju avtomobilov sta bila Caracciola, ki je dosegel najboljši čas v kategoriji avtomobilov s cilindražo nad 1100 cm s tem, da je vozil s povprečno hitrostjo 108,3 km, in Anglež Froy (kategorija do 1100 cm) s povprečno hitrostjo 93,4 km na uro.

Posebna vrsta davka. V pokrajini Ontario v Kanadi so uvedli posebne davke na bencinske postaje. Ta davek se plača po oddaljenosti postaje od glavne prometne ceste in je največji tedaj, ako je bencinska postaja tik ob robu ceste. Čim večja je oddaljenost od ceste, tem manjši je davek na bencinsko črpalko.

Kapetan Fuhrmann

vodi reševalna dela pri divljanju potopljene-nega »St. Philiberte«

S poročnih svečanosti v Sinaji

Pred tedom dni je bila v Sinaji poroka rumunske princese Ileane z Antonom Habsburgom. Svatje so se po poročni ceremoniji slikali in so na sliki razvrščeni z leve na desno v prvi vrsti: Prestolonaslednik Mihael, bivša grška kraljica Elizabeta, rumunski kralj Karol, mati žena nadvojvodinja Habsburška, nevesta princesa Ileana, kraljica-mati Marija, nadvojvoda Salvator, ženinov oče. Za nevesto v drugi vrsti: ženin Anton Habsburg, poleg njega naša kraljica Marija in drugi svatje

Ničemurnost

G. Jakob Navihnan, upokojenec, ni bil brez prihrankov, ali med bogatine se vendarle ni mogel šteti. Nečesa pa je imel obilo preobilo: samozavesti in ponosa. Ko so ga vabili, naj se vpiše v novo društvo Rotary, mu je bilo to premalo, češ, kaj naj počne Jaka Navihnan med rovtariji? Možak bi nam bil torej prikupen, da ni imel omenjene hibe. Sicer pa, kdo je v tej solzni dolini brez napak? Doslej je Bog poslal na zemljo en sam popoln stvar, a še tega so Judje — ljudje — križali ter usmrtili.

Napuh je Jakobu veleval, da je hodil vsako poletje iz mesta na oddih. To je bil dolžan svoji stanovski časti. Tudi tistikrat sta z ženo Lenko razmišljala, kam bi krenila na počitnice, da ne bi bilo predragro. Brskala sta po reklamnih sešitkih in oglaših, ogledovala pokrajinske fotografije, cenila hotelle, restavracije in zdraviliške domove, od katerih je eden nosil anahronističen napis v bukovskem jeziku, kakor je Trubar nazival latinščino: Salut! Aezrotorum Consolationi Dolosibus Cruciatorum Rheumatismoque Opprimendo Aedificatum

»Tole bi bilo nekaj za naju«, je pomodroval moj junak, toda velike številke so ga plašile. »Cene, cene, cene!« je cenal in cincal, dokler se mu ni zabliskalo v rjavih možganih:

»Poslušaj, Lenčica«, je dejal boljši polovici, letovanje si to pot prirediva na umetni način... kar doma. Venkaj se vozi prava za prav ni vredno. Sai že do konca poznava vse hotelske pripetije, peripetije in sleparije. Kjer le morejo, te oskubajo in obrnažijo. Kopati se moraš v jezeru, kamor so speljali smradotoki. Rib loviti ne smeš, kvečjemu oprezovati moreš ob bistrici, kako drugi lov na avtomatizirane ribnice, na elektriko. To pa že ni več imenitno, ker ni naravno... Kar tukaj ostaneva.«

Moj Navihnan je čutil nekako tako, kakor pokojni modrijan Rivarol, ki je nekeke zapisal krilatice: Prezir mora biti najskrivnostnejše naše čustvo... Potemtakem, je sklepal navihano, preziraj naslade, ki so ti težko dostopne. To je Jakobu čisto prav hodilo, saj je bil varčen in hrabljiv, po naziranju nekaterih celo skopuh in stiskavec. Niegov osluživec Cibic je preganjal češ, Jaka je tak štedljivec, da bi cibici vtaknil slamico v život in popil toplo me-

hko jajce, s čimer bi si prihranil drv. Ali obreklih Cibic je bil sličen puranu, ki se srbi ob vsem, kar je rdečega, čeprav je tudi sam rdeč po vratu in po glavi. Pravilneje bi se Jakobovo mišljenje primerjalo s Carlylovim sestavom, ki predočuje srečo v obliki navadnega ulomka. Stevec v življenju je to, kar imamo, imenovalec, kar si želimo. Večinoma hoče človek-bedak — povisati količnik svojega blaženstva s tem, da skuša povečati stevec. Pametni pa rajši zmanjša imenovalec in nič-nek je sijajen. V svojem računu ne trči ob razočaranja, kakor mora trčiti nanje prva vrsta ljudi.

Ta ključ do sreče je torej nehotе vzlet v roke Jakob Navihnan ko je ženi Lenki predlagal, naj se odrečeta dražoletniškemu odpočitku. Ženka Lenka je takoj pristala, vendar v naslednjem času se ji je vrnil pomislek:

»Kaj na poreče sosesa in bližnji znanici? Menili bodo, da sva že pri kraju z denarjem.«

»Ne boj se, to sem preudaril. Novico raztrosiva, da se ta in ta dan zarana odpeljeva. V resnici pa se zakleneva doma, si poprej preskrbiva jedache in pijače, da ne bo treba tibi na trg in meni k »Posled-

nji pari«. Za deset ali štirinaest dni se kampak spet pojaviva in čast bo rešena.«

Rečeno, storjeno. Njiju stanovanje je bilo na samem, ker so bili v poslopuj okrog in okrog prodajalski ali društveni prostori, edino hišnik je bival v prizemlju, star in nagluh mož z nič bolj ohranjeno zakonščico. Po takem ne bo težko hliniti odhod. Nanesla sta si konserv, klobas, sira, tobaka, ob kratkem raznih potrebščin, ki se ne pokvarijo. Kuriti ni bilo treba, nekatere malenkosti so se dale pripraviti v samovarju na spirit. Sicer pa taka dvojica — pravi Filemon in Baucida — že tako ne potrebuje Bog ve koliko.

Od kraja se je še nekam odsedalo, ko sta imela še zelenjava. Toda po nekaj dneh je ta pošla, zato se jima je v kratkem zahotelo spremembe v prehrani. In neprevidna Navihanka je zanetila ogenj v peč, Videč, da dima niso zapazili, je ponovno zagrešila to nepremišljenost. Ker sčasoma naša radovoljna učelnika nista več tako oprezno šarila po sobah, je naposled okolica pričela sumiti. Hišnikova sta se zbala, da so se nemara vlomili poskrili v stanovanje, ki bi ga utegnili opletniti in odondod celo vdreti v sosedne trgovine. Zato sta poslala po redarstvo.

In prišla je komisija. Trkajo, trkajo, odgovora nič. Navihanova sta menila, da sta zunaj zlikovci nepoštenih namenov. Čeprav je bilo čuti »V imenu postavle!« Ker na vse pozive ni bilo nobenega odmeva, je zastopnik javnega reda sklenil, da treba siloma v hišo.

Radovednežev in radoglednežev se je bilo medtem nabralo nič koliko. Odpirac je pravkar opravil svoj posel. A kako je gospod komisar ostrmel in ostobnel, ko je zapazil Filemona in Baucido — preplašena, prestrašena, od sramu skrušena, porušena. »Gore, pokrite me!« si je mislil mož. Doline, požrite me!« si je želela njegova družica — ako nista morebiti moderneje izrazila svojih občutkov, želeč potoniti v morje pri Filipinih, kjer je najgloblje, oz. s Piccardom vzleteli v stratosfero.

Razkrinkani letovišcar ni dolgo prenašal zopernega madeža. Rešila ga je bela žena — smrt. Žalostna vdova mu je dala postaviti nagrobnik z zlatim imenom in letnicama. Ko sem ondan stopal po grobišču in mimogrede postal pri sveži gomili, sem opazil, da je neznama roka s svinčnikom pripisala po prečki kamenitega križa:

Tukaj počiva Jaka Navihnan, z dobrim in slabim v grobu je zgihnan.

Sportna nedelja

Jugoslavija : ČSR 2:1 (1:0)

Po enakovredni igri je naša reprezentanca po zaslugi obrambe dosegla važno mednarodno zmago proti češkoslovaški — Gole so zabil Zivković in Marjanović ter Silny 15.000 gledalcev

Beograd, 2. avgusta, p. Na igrišču Jugoslavije se je pred rekordnim številom gledalcev — bilo jih je okoli 15.000 — danes odigrala mednarodna tekma Češkoslovaška : Jugoslavija.

Moštvu sta nastopili v postavih, ki smo ju že objavili. V голу Češkoslovaške je nastopil znameniti Planicka.

Tekma se je pričela ob 18. uri. Najprej so prišli na igrišče češkoslovaški igrači, ki so bili pozdravljeni z navdušenimi vzkliki. Godba je zaigrala češkoslovaško himno. Kmalu nato so se pojavili naši igrači, vneto seveda z naravnost entuziaističnim navdušenjem. Po odigranju jugoslovske himne sta si moštvi izmenjali zastavice.

Končni rezultat tekme je sicer v našo korist, vendar pa bi bil neodločen izid realnejši. Zmago jugoslovskega moštva je pred vsem dosegla odlična obramba. Spasič v голу je delal prave čudeže. Tudi braniča in krilci so v defenzivni igri pokazali svoje lepe zmožnosti. Pač pa je bil naš napad precej slab. To je treba reči v prvi vrsti o Tirnaniju. Hitrec je bil dober, vendar pa je preveč drbil ter s tem propustil marsikatero lepo situacijo. Prav odlična pa sta bila Zivković in Zečević. Posrečeno je

tudi bilo, da je savezni kapetan postavil v krilsko vrsto novince Lechnerja, ki je pokazal s svojo igro, da se pri bodočih sestavah naše reprezentance ne sme prezreti.

Od Čehoslovakov je bil najboljši vratar Planicka. Poleg njega treba omeniti izbornega Kado in nevarnega Silnega. Začetek prvega polčasa so imeli Čehi v svojih rokah. Pokazali so lepe kombinacije in se je odlikovalo celokupno moštvo. V drugi minuti odbije naš vratar Spasič oster strel. Ta obrambna akcija bi bila delala čast vsakemu vratarju. Naši kmalu ripostirajo in že v tretji minuti ima Planicka pri liko, da se izkaze. Nato sledijo menjajoči se napadi. V 30. minuti prvi korner proti jugoslovskega moštva, ki pa ostane neizkoriščen. Naši nato izkoristijo stalne napade Čehoslovakov, ki se večinoma nahajajo na naši strani, ter preidejo po lepi kombinaciji na stran Čehoslovakov. Zog dobi v 38. min. Zivković, ki doseže z lepim strelom vodstvo za Jugoslavijo. Razumljivo je, da je ta uspeh jugoslovskega moštva povzročil med gledalci naravnost neverjeten entuziazem. Pokrivala, dežniki in solnjeniki so leteli po zraku. Komaj in komaj se je množica pomirila ter se je igra nadaljevala. V drugem polčasu so pričeli Čehoslovaki

z nekoliko ostrejšo igro ter so večkrat zgrešili foute. Čehoslovaki so uvideli, da imajo pred seboj odličnega nasprotnika ter so napeli vse moči, da bi izenačili. To jim je tudi v 5. min. uspelo. Gol je zabil Silny. Takoj nato prenesejo naši igrači na češko stran. V 10. min. zabije Marjanović drugi gol za Jugoslavijo. Slika navdušenja se ponavlja kakor pri prvem голу. Sedaj pa privlačno Čehoslovaki ostro pritiskati ter imajo skoraj do konca igre popolnoma v svojih rokah. Jugoslovske igrači so od časa do časa prišli pred gol nasprotnika, toda napadalci so streljali tako slabo, da je češkoslovaški golman z lahkoto obranil vse strele. Rezultat ostane kljub vsem naporom gostov neizpremenjen in korist Jugoslavije.

Slika, ki se je nudila po končani tekmi se skoro ne da popisati. Navdušeni gledalci niso znali, kako bi izrazili svoje veselje nad lepo zmago, doseženo proti renomiranemu nasprotniku. Nekatere so plakali, drugi so zopet na drug način izrazili svoje zadovoljstvo, najbolj navdušeni gledalci pa so ob burnih ovacijah na ramenih odnesli jugoslovske igrače z igrišča.

Izvrstno je sodil belgijski sodnik Lange-nus.

Za Concordijo in Hajdukom - Gradjanski

Včeraj je Ilirija na igrišču Gradjanskega odvzela »purgerjem« eno točko ter obenem izvojevala prvi neodločni rezultat na zagrebških igriščih — Gradjanski klub temu še vedno vodi

Ilirija in Gradjanski sta stara in zagri-zena nasprotnika. Kadarkoli in kjerkoli sta se srečala, vedno je bilo na obeh straneh malo takih, ki bi se ne vneli za svoje prijatelje na polju. Tudi letos je bilo v Ljubljani že dvakrat tako. Pred otvoritvijo tekem za lige je prišel Gradjanski na prijateljsko tekmo; moral je podletiti in čakati na revanšo. Krika in vika je bilo takrat kakor že dolgo ne. Meseč pozneje je prišel po točke. Z dvema garniturama in vlakom vročih navijačev. Rezerva ni igrala do konca; prvo moštvo je odneslo pičlo zmago. Vsa odprava je odšla s tolažbo, da bo tudi Ilirija morala v Zagreb po kostani. Davi je odšla... Z dvema garniturama in vlakom navijačev. Prvič v zgodovini slovenskega nogometa je odhajal davi poseben vlak v Zagreb s 400 prijatelji ljubljanskih nogometašev, da jih spremi na težki mejdan in jim pomaga vzdržati svinčno atmosfero na Koturski cesti. Zopet nov dokaz, da gre sportna ideja tudi pri nas zmagovito pot. Vsi so vedeli, da ni šlo več za točke. Šlo je za prestiž, šlo je za ta dokaz, da ljubljanski nogomet ne zaostaja za zagrebškim. Niti na zelenem polju, niti v simpatijah za svoje barve... Ljubljanski nogomet je z ligami ogromno pridobil!

Ljubljanci morajo biti zadovoljni tako z rezultatom, kakor tudi z igro svojega moštva, ki je bilo v startu in brzini daleko boljše od Gradjanskega. Igra je bila fair. Ilirija je zabila gol v 25. min. prvega polčasa po desni zvezi Lahu. Gradjanskemu je uspelo v prvem polčasu priti le do nekaj kornerjev. Malič je strele izborno držal. V drugem polčasu je Gradjanski sicer boljše igral, vendar pa je kmalu popustil. V 29. min. pride Kokotović nekaj metrov pred nasprotni gol ter ostro strelja zogo naravnost v Maliča. Zoga vratarju izpade in jo Stanković pošlje v mrežo.

Dobro je sodil G. Kniffer iz Osijeka.

Po današnji tekmi v zagrebški skupini je stanje prvenstvene tabele takole:

Gradjanski	8	5	2	11:6	12
Concordija	8	5	1	22:18	11
Hajduk	8	4	2	32:10	10
Hašk	8	3	1	4:30:18	7
Primorje	8	2	0	6:16:35	4
Ilirija	8	1	2	5:12:36	4

Subotica: Mačva : Bačka 1 : 0 (1 : 0).
Novi Sad: Vojvodina : Sand 4 : 1 (1 : 1).

ISSK Maribor - prvak LNP

ISSK Maribor : SK Svoboda 6 : 0 (2 : 0)

Po zmagi 7 : 2 na domačih tleh je bil Maribor naslov prvaka LNP za 1931-32 že zasiguran. Če je včeraj prišel v Ljubljano na revanšo, je bil to samo formalen akt, diktiran po tozadevnih dispozicijah. Z včerajšnjim rezultatom 6 : 0 je Maribor dovršal skupen score na 13 : 2. Prvič je šel naslov prvaka iz Ljubliane, dejstvo, ki na svoji vrednosti trpi nekoliko po okol-

nosti, da nista Ilirija in Primorje posegla v dogodek.

Tekma se je odigrala na igrišču Primorja in ji je prisostvovalo skromno številno občinstvo. Moštvi sta nastopili:

Maribor: Gutmaier - Brončelj Stanko. Koren I - Jež, Konič, Domicelj - Miro, Pepek, Hreščak, Terglec, Pliberšek.

Svoboda: Naumović - Jeršek, Marijetič-Bonceli, Habicht, Bogme - Zemljak, Janežič, Mahkovec, Bončar, Starman.

Igra je potekala precej živo in je trnela največ po nepotrebnih ostrini moti, ki je sčasoma zašla vanjo. Svoboda je tekmo izgubila šele v drugem polčasu, ko je precej popustila. Sicer je poraz zaslužila, vsekakor pa je nekoliko premočno izražen. Kajti novi ljubljanski prvak niti od daleč ni igral toliko inferiorne vloge, kot bi se dalo sklepati po rezultatu. To velja zlasti za prvi polčas, ko so Mariborčani sicer deloma prevladovali, toda niso niti toliko zrelih situacij izdelali kot Svoboda. Svobodin napad ni razpolagal s strelcem, ki bi postavil piko na l.

Mariborski prvak se je povsem uveljavil šele v drugi polovici igre. Njegovi zmagi ni oporekati in če se upošteva dejstvo, da se moštvi niso ničesar bati, je razumljivo, da se ni preveč trudilo. V svojih znanih nastopih proti Primorju in Iliriji je vse drugače zaigral. Sicer pa je primerno vigrana enajstotica, ki jo bomo v Ljubljani vedno radi videli.

Prve četrt ure je prizadalo Svobodni več zrelih šans ni znala izkoristiti. Že v 7. min. 1 : 0 za V. vpad Svobode. serija kotov. V 16. min. 2 : 0 za V. Oba gola je dal Pliberšek. Menjajoči se napadi v odprtih igri. Do konca polčasa še nekaj kornerjev, sicer nič pomembnejšega.

V drugem polčasu je Starc zvišal v 4. in 8. min. na 4 : 0. V 13. min. je Bertonec potisnil žogo v prazen gol in ko je v 21. min. še Starc z lepim strelom z glavo premagal Naumoviča, se je glasil končni rezultat 6 : 0. — Kornerji vsega 7 : 6 za M.

Imamo novega podsavaznega prvaka!

Victorija - prvak v juniorskem plavanju

V juniorski plavalni konkurenci je Victorija odnesla prvenstvo s 191 točkami, dočim je zasedla Ilirija s 115 drugo, Primorje pa z 39 točkami četrto mesto — Ogromen napredek naših mladih plavačev

Lampretova in Wilfan junaka dneva

Sušak, 2. avgusta.

Danes so se vršila finalna tekmovanja za juniorsko državno prvenstvo v plavanju, kjer so se zopet plavalci Ilirije, zlasti dame, in pa Draško Wilfan (ASK Primorje) krasno afirmirali. Če ne bi bila včerajšnja tekma 3 x 100 mešana ASK Primorja diskvalificirana zaradi napačnega tolmačenja pravil sodniškega zbora o obratih pri hrbtnem plavanju, bi bili najbrže odnesli še eno krasno zmago. Ugotoviti moramo, da tudi danes organizacija, dasi je bila boljša kot včeraj, še vedno ni bila na višini. Sodniški zbor je mnogo pogršel in tolmačil pravila najbolj rigorozno, dasi bi smel to storiti le v primeru, če bi bili dani vsi ostali pogoji, ki so določeni po pravih. Razen tega se je dopoldansko tekmovanje pričelo s tričetrturo, popoldansko pa s četrturo zamudo. Slaba stran organizacije je bila tudi ta, da je bilo treba skoke po soglasnem sklepu sodniškega zbora zaradi nemogoče deske prenesti v Karlovec.

Dopoldanski program: 50 m prosto.

Za finale so se plasirali: Donatič (Bob), Wilfan (Primorje), Frič (Ilirija) in Brainovič ter Birimiša (Jadran). Po dobro uspelem startu, pri katerem je Wilfan nekoliko zaostal, se je pričela ostra borba do sredine proge, kjer se je Wilfan odtrgal in izvojeval zmago z naskokom približno eno dolžino v času 27.2. (Vaš poročevalec je meril 26.8). Med Birimišo, Fričem in Brainovičem se vodi borba do tik pred cilj, kjer se Birimiša odtrga za malenkost in plasira kot drugi v času 28.5 pred Fričem (Il.) v 28.6, Brainovičem (Jadran) v času 28.7 in Donatičem (Bob) v času 29.9. Marčeta (Victorija) v finalu ni nastopil, ker se je hotel štediti za finale na 100 m hrbtno.

Točke: Primorje 13, Jadran 11, Ilirija 5, Bob 2.

100 m Juniorke prosto: V tej disciplini je zopet Ljubljana lahko

brležila krasno zmago Lampretove, ki se je brez konkurence plasirala v času 1:15 kot prva. Z izbornim rezultatom si je priborila drugo mesto Bradačeva (Il.) v času 1:21.3 pred Zupanovo (Vik) v času 1:23.6, Medaničev (Vik.) v času 1:25.8, Kogojev (Conc.) v času 1:39, Wimmerjeva (Vik.), ki se je tudi plasirala za finale, ni nastopila, ker se je štedila za 100 m prsno. Pri tej disciplini je omembe vredno, da je sodniški zbor diskvalificiral Lampretovo iz razloga, ker je 1 m pred ciljem udarila z roko po vrvi, češ da se je potegnala po vrvi na celj. Ilirija je vložila protest, ki mu je jury ugodila.

Točke: Ilirija 26, Primorje 13, Jadran 11, Viktorija 8, Bob 2, Concordija 2.

100 m Juniorji hrbtno:

Po krasno uspelem startu pridobil Wilfan dober meter in vodi do cilja. Rezultati vseh so slabši kot včeraj, ker so se vsi tekmovalci bali nepravilnega obrata in izgubili pri tem po 1 do 2 sekund. Ostra borba se je do 90 m vršila med Marčeto, Ciganovičem in Duvnjakom. Rezultati so naslednji: 1. Wilfan (Pr.) 1:16.1, 2. Marčeta (Vik.) 1:20.3, Ciganovič (Jug.) 1:20.8, 4. Duvnjak (Jug.) 1:21.9, 5. Grkič (Bob) 1:23, 6. Ilie (Jadran) 1:29.

Točke: Ilirija 26, Primorje 26, Viktorija 16, Jadran 12, Jug 8, Bob 4, Concordija 2.

100 m Juniorke prsno:

V tej disciplini se je pričakovala po rezultatih predtekmovalni najostrejša borba med Wimmerjevo in Bierovo (Vik) ter Severjevo (Il.). Ta pričakovanja so se tudi izpolnila. Takoj od starta je Wimmerjeva z učinkovitim skokom v prednosti za 1 m. Severjeva in Bierova se borita medsebojno za centimetre in zmanjšata naskok Wimmerjevo do obrata na malenkost. Bierova prehiti prav cem pred obratom Severjevo, toda Severjeva jo po dobrem obratu zopet prehiti in vodi do 90 m. 5 m pozneje se vrši ponovna borba med Wimmerjevo in Severjevo za vodstvo, ki jo odloči odločnej-

še Sušačanka v svojo korist. Severjeva je izgubila to zmago samo zato, ker je v zadnji 20 m preveč popustila v stilu. Bierova je v višini 70 m resignirala na borbo. Rezultati so naslednji:

1. Wimmer (Vik.) 1:32.8, 2. Sever (Il.) 1:34.2, 3. Bier (Vik.) 1:37.7, 4. Mrkušič (Jadran) 1:38.9, 5. Matota (Conc.) 1:41.8, Svarc (Vikt.) je bila zaradi nepravilnega plavanja diskvalificirana.

Točke: Ilirija 34, Viktorija 34, Primorje 26, Jadran 15, Jug 8, Bob 4 in Concordia 4. Stafeta 4 x 50 m Juniorji prosto:

V tej disciplini so nastopile po ena stafeta Jadrana, Viktorija, Ilirije, Concordije, Boba in veslaškega kluba iz Beograda. Takoj od starta je Viktorija v vodstvu in vodi v prvih dveh progah, toda Birimiša (Jadran) prinese svoji stafeti vodstvo, ki ga finalist Brainovič še poveča. Kot prva stafeta se je sigurno plasirala stafeta Jadrana v postavi: Kuzmanič, Prvan, Birimiša, Brainovič v času 1:57.8, kot druga se je plasirala stafeta Viktorije (Negovetič, Vrančič, Grkinič, Marčeta) v času 2:00.6. Zelo efektivno je nastopila stafeta Ilirije, ki si je priborila tretje mesto v času 2:02.6. Drugi plavač Ilirije Zihler je v krasnem crawlu zmanjšal naskok proti plavačem Concordije, Boba in veslaškega kluba iz Beograda. Tretji plavač Lavrenčič si je priboril tretje mesto, dočim je Frič s krasnim plavanjem zmanjšal naskok Viktorije. Kot četrti je prišla na cilj stafeta Concordije (Šuster, Paškvan, Crnkovič, Šulič) v času 2:06.8. Peto mesto je zasedla stafeta Boba (Grčić, Raič, Batovski, Durvan) v času 2:09. Stafeta veslaškega kluba iz Beograda je bila zaradi prezgodnjega starta zadnja plavača diskvalificirana.

Točke: Viktorija 50, Ilirija 44, Jadran 41, Primorje 26, Concordia 10, Jug 8, Bob 8.

Stafeta 3 x 100 Juniorke mešana:

Na startu sta se javili po dve stafeti Viktorije in Ilirije ter po ena Jadrana in Concordije. Zmago si je priborila stafeta Viktorije v postavi: Bier-Wimmer-Zupan, v času 4:29.8. Kot druga se je plasirala Ilirija v postavi Sever-Lampret-Bradač v času 4:30, nato so sledile Viktorija II v času 4:48.3, Ilirija II (Kerzan, Ozmič, Fetih Majda) v času 5:11. Stafeta Concordije je bila diskvalificirana. Peto mesto je pripadlo stafeti Jadrana v času 5:16.

V prvi disciplini 100 m prsno pride Severjeva prva na obrat v času 1 : 34, z naskokom približno 2 m pred Bierovo. Lampretova na 100 m hrbtno vodi do obrata, kjer jo dohiti Wimmerjeva ter jo v drugih 50 m prehiti ter odda finalisti Zupanovi z naskokom približno 4 m. Wimmerjeva je plavala pod 1 : 31. Bradačeva pa pod 1 : 51.

Nato se je vršila waterpolo tekma Jug : Bob 2 : 1 (1 : 0).

Jug je bil tehnično, Bob pa taktično boljši in odličnejši v igri. Najboljši mož je bil vratar Boba Goršič. Tekmo je sodil G. Esahović objektivno, vendar s pogreški v Skopju Jug.

Popoldanski program: 200 m Juniorji prosto:

Na startu so se javili: Wilfan, Brainovič, Ciganovič, Durman (Beograd) Frič in Duvnjak (Jug). Kot favorit je veljal Wilfan, dočim se je pričakovala ostra borba med Brainovičem, Ciganovičem in Duvnjakom. Dočim sta se Brainovič in Ciganovič res ostro borila, je Duvnjak odpadel in sta mu bila celo Durman in Frič zdeli za petami. Rezultati so bili naslednji:

1. Wilfan (P.) 2:18.5 (vaš poročevalec je meril 2:18), 2. Brainovič (Jadran) 2:30.8, 3. Ciganovič (Jug) 2:31.8, 4. Frič (Il.) 2:34, 5. Durman (Ves.) 2:35.2, 6. Duvnjak (Jug) 2:36.

Wilfanov rezultat je najboljši na tem tekmovalju in se približuje srednjeevropskemu razredu. Wilfan je dosegel vodstvo takoj od starta in je plaval prvih 50 m 30.5, prvih 100 m 1:06.5 in je do 150 m porabil čas 1:42.5, kar pomeni, da je plaval drugih 50 m 36, tretjih 35.5 in četrtih 36 sekund, torej popolnoma enakomerno.

Točke: V. 86, I. 69, J. 53, P. 39, Jug in C. 10, Bob 8.

50 m Juniorke prosto:

Kot favorita je veljala Lampretova, za ostela mesta pa so prišla najbolj v poštev Medanič, Vimmer, Zupan (V.) in Bradač (I.). Kot šesta je sodelovala v borbi Letonja (V.). Takoj od starta se vrš. ostra borba v isti višini med 4 plavačicami, med katerimi se končno odtrga Lampretova in sigurno zmaga. Borba med ostalimi tremi gre do 45 m, kjer je Zupanova malo zaostala, Bradačeva in Wimmerjeva pa sta prispeli istočasno na cilj. Rezultati so naslednji:

1. Lampret (I.) 33, 2. Medanič (V.) 34, 3. Bradač (I.) 35, 4. Wimmer (V.) 35, 5. Zupan (V.) 35.8, 6. Letonja (V.) 38.

Točke: V. 100, I. 87, J. 53, P. 39, Jug 14, C. 10, Bob 8, Vesl. 2.

100 m Juniorji prsno:

Borba za prvo mesto med šestimi za finale plasiranimi je bila negotova. Na startu je takoj na vodstvu Birimiša, ki ga lo-

vita Grkinič (V.) in Laskarin (KSU). Grkinič pride na obrat kot prvi in vodi do 70 m, od koder se vrš. ostra borba med njim in Birimišo do 90 m, kjer potegne Birimiša in zmaga za približno pol metra. Rezultati so naslednji:

1. Birimiša (Jadran) 1:22.8, 2. Grkinič (V.) 1:24.3, 3. Laskarin (KSU) 1:26.6, 4. Serček (Gradj.) 1:27, 5. Strmac (Conc.) 1:27.2, 6. Ivanovič (Conc.) 1:27.4.

Točke: V. 108, I. 87, J. 66, P. 39, Jug 14, C. 13, Bob 8, KSU 5, Gradj. 3, Vesl. 2.

100 m Juniorke hrbtno:

Kot favorita je veljala Wimmerjeva, dočim se je računalo, da bo drugo mesto zasedla Lampretova. Viktorija pa je dobila v mladi Svarcevi nov talent v hrbtnem plavanju, ki se bo gotovo razvila v prvovrstnega plavačica. Zanimivo je, da je med vsemi plavačicami samo Lampretova plavala hrbtno crawl, ostale pa so plavale z istočasnim udarcem obeh rok. Wimmerjeva je takoj na vodstvu, po ostri borbi dohiti Svarceva Lampretovo pri 80 m in jo pusti za dolžino za seboj. Rezultati so bili naslednji:

1. Wimmer (V.) 1:29.2 (vaš poročevalec je meril 1:28.8, 2. Svarc (V.) 1:33.3, 3. Lampret (I.) 1:35.8, 4. Sever (I.) 1:43.6, 5. Ozmič (I.) 1:47.2, 6. Matota (C.) 1:48.

Točke: V. 129, I. 97, J. 66, P. 39, Jug 14, C. 14, Bob 8, KSU 8, Gradj. 3, Vesl. 2.

3 x 100 Juniorji mešana:

Na startu so se javile samo stafete Viktorije, Juga in Concordije, ker je bilo večerj 7 stafet diskvalificiranih. V prsni progji je bil Grkinič (V.) takoj na vodstvu, pred Strmcem (C.) z naskokom 1 m. Marčeta (V.) je plaval hrbtno 1:19 in zvišal proti Duvnjaku naskok na okroglo 8 m, ki ga drži Negovetič do konca. Rezultati:

1. Viktorija (Grkinič, Marčeta, Negovetič) 3:54.6, 2. Jug (Tarana, Duvnjak, Ciganovič) 4:00.8, 3. Concordia (Strmac, Ivanovič, Šulič) 4:09.6.

4 x 50 m Juniorke prosto:

Doseženi rezultati so bili naslednji: 1. Viktorija I (Letonja, Wimmer, Zupan, Medanič) 2:27, 2. Ilirija I (Fetih, Grošelj, Bradač, Lampret) 2:31.7, 3. Viktorija II 2:47.6, 4. Jadran 2:54.6, 5. Concordija 2:58.8, 6. Ilirija II 3:00.

Končni plasman po točkah je naslednji: Viktorija 191, Ilirija 115, 3. Jadran 72, 4. Primorje 39, 5. Jug 30 in 6. Concordija 28 točk.

Med sodelujočimi klubi se niso plasirali: Bob z 8, KSU s 5, Gradjanski s 3 in Veslaški klub z 2 točkama.

Kot zaključek tekmovanja se je vršila waterpolo tekma med Bobom in Jadranom, v kateri je zmagal Bob s 4 : 2 (2 : 2). Sodnik Količ se je pokazal v tej tekmi kot najboljšega waterpolo sodnika.

V waterpolu je plasman naslednji: 1. Jug 5 točk, 2. Bob 4 točke, 3. Jadran 3 točke in 4. Viktorija 0 točk.

Včerašnjem poročilo o plavalnih tekmah je treba popraviti v toliko, da je sodnika Vrančič napadel potni maršal G. Müller, ki mu je pomagal igralec Čulič. Proga je po ponovnem merjenju krajša samo za par centimetrov in ne za 50 centimetrov, kakor smo poročali včeraj.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20. seja sekcijskega odbora v hotelu Miklič.

Gostovanje slavne hazenske družine praške »Slavije« v Ljubljani. V torek, dne 4. avgusta t. l., gostuje proti hazenski družini »Atene«, hazena SK Slavije iz Prage, dolgoletni državni prvak v tem ženskem sportu. Tekma se vrši na igrišču »Atene« v Tivolju ob 18.30. Predtekma, v kateri bosta nastopila dva kombinirana tima »Atene«, se bo pričela ob 17.30. Predprodaja vstopnic od Din 5 do Din 20 v tajništvu »Atene«, Dunajska cesta 1A-II in pri oskrbniku Baltazarju na vežbališču »Atene« v Tivolju.

Ljubljanski »drukerji« so se v Zagrebu postavili

Zagreb, 2. avgusta. Navijači ljubljanskega nogometnega moštva Ilirije so prispeli na današnje prvenstveno tekmo z Gradjanskim v Zagreb v precejšnjem številu. Popoldne so korakali po zagrebških mestnih ulicah po štirje in štirje z zelenimi zastavicami. Vodil jih je harmonikar, ki je ves čas sviral slovenske narodne pesmi. Navijači pa so mu sledili s prepevanjem. Zagrebčani so s precejšnjim zanimanjem sledili manifestacijam enodnevnih slovenskih gostov, ki so prispeli prvič v zgodovini jugoslovskega sporta s posebnim slovenskim sportnim vlakom.

Prvi prapor kmečke sokolske čete

Sarajevo, 2. avgusta. V prisotnosti ministra v predsedništvu ministrskega sveta dr. Sršička ter ministra dvora Boška Jeličiča se je vršila danes posvetitev zastave prve kmečke sokolske čete sarajevske župe

V 40 urah iz Skadra v Prago

— Naj bo, saj tudi meni ni prijetno, pa kaj hočete, v zadnjem delu pota vendar ne smeva zaspati in nazadnje ga še lahko polomiva, — pravi čez nekaj časa G. Rosa in zopet zapre zaščitno steklo. Z nezmanjšano brzino voziva dalje skozi Milčin in Votice. Cesta vseskozi asfaltirana in naša Skodovka je kakor konj na dirkališču, ko se bliža cilju, drvela z vso paro ali prav za prav plinom proti Pragi.

Kdaj sva vozila skozi Benešov, kjer je nameščen jugoslovskega pešpolk, še vem, pozneje pa nič več. Vse je bilo zaman! S silo sem odpiral oči, pa ni šlo. Kar same so zlezle skupaj. Gospod Rosa mi sedaj sicer pravi, da me je na vsakih deset kilometrov dvakrat dregnul pod rebra in naslednjega dne sem sicer začuden gledal medre lise po telesu, toda čutil in slisal nisem nič. Zaščitno steklo je ponovno odprl, pa vse zaman. Celo njega je baje prijemalo, tako da je moral večkrat ustaviti in tekati okrog avtomobila, da se je zdrumil. Šele tik pred Prago, ko sva se začela spuščati v nižino in je bil krasen pogled na morje luči, v katerih se je svetlikalo milijonsko mesto, me je zares krepak sunek spravil pokonci.

— Gospod Ozim! Gospod Ozim! Tak za božjo voljo, dajte se vendar že enkrat zdrumiti! — me je klical in suval, preden sem prišel k zavesti.

— V Pragi sva! Čez par minut pasirava mitnico. Vsaj tu ne spite, sicer se vam bodo res še smejali!

To je pomagalo. Nak, tega pa že ne. Nam, ki prihajamo iz Albanije, pa smejali! Zelena luč se je posvetila sredi ceste. Znak za postanek pred mitnico.

— Cisto tii! — je zaklical mitniški paznik, ko je posvetil na avto in opazil našo dirkalno številko, ki je bila seveda vsa zabatana.

— Torej ste vendar prišli! Ves večer že sprašujete. Zelo so se bali za vas, ker je za Taborom zapadel debel sneg in sta dva avtomobila obtičala.

— Pa mi ne! — se je odrezal gospod Rosa, na mitnici ni bilo seveda nikakih sitnosti. Napotili so naju, naj se odpeljva v takoj v Avtoklub, kjer čaka dirkalna komisija, da potrdi čas prihoda.

ŽENA V SODOBNEM SVETU

Zakonski problemi

Ugankarstvo okoli modernega zakona se je osredotočilo na tri točke: zakon in poklic žene, monogamija ali poligamija v zakonu, zakon in otrok.

Neporočena žena, zaposlena v poklicu, je danes samo ob sebi umiliv pojav. Poklic v zakonu pa bo prodril ali propadel, če bo žena videla v poklicu le preskrbo, dokler se ne poroči ali pa sredstvo, da si v vsakem primeru zagotovi svojo neodvisnost. Kadar sta poklic in poklicna sposobnost eno, takrat postane poklic potreben za razvoj in utrjevanje ženske osebnosti. Da poklicno delo, ki tudi ustreza njenim nagnenjem, zagotovi ženi njeno neodvisnost in tvori in izkristalizira njeno osebnost, teza se današnja žena dobro zaveda. S tem na je vračanje zakona in poklica pozitivno rešeno.

Oblika zakonskega življenja je odvisna od telesne in duševne elastičnosti, ki sta jo zmožna zakonca po poklicnem delu. Seveda se pojavlja vprašanje, kako naj bo zakon srečen, če je sedaj tudi žena zvečer živčno izčrpana in utrujena. Ali ne bi bilo bolj pametno, če bi vsaj en del ne imel opraviti z bučnim zunanjim življenjem? Ta del naj bi bila seveda žena, kajti da bi se mož vrnil v namišljeno brezdelje med domačimi štirimi stenami, se vidi kajpak smešno. Vendar, zakaj baš pri možu smešno? To vprašanje nas ne vznemirja več, kajti gospodarski razvoj zadnjih let je razbil idilo mirnega doma in razen tega je tudi prejel moralna gospodinja vsak večer premagovati svojo utrujenost in živčno izčrpanost, da je pokazala možu priazen obraz. Današnje žene so zelo različne, nekaj pa imajo gotovo skupnega: svojega pogleda ne upirajo več izključno v moža, tudi ne v zakonskega druga. Preveč samozavestne so postale, da bi se stalno silile k samozataji, ki je v dobro le nemu delu.

Zato moderni zakon ne poteka brez disharmonij. Borba in spor sta v njem. Ni več počitek po dnevnem trudu. Toda zato pa zakonca včasih resnično najdeta drug k drugemu, k razumevanju drug drugega. Sedanjost rada postavlja norme — tako tudi za erotično stran zakona. Toda ta je tako močno odvisna od temperamenta in čustvovanja, da je povsem zgrešeno postavljati neke splošne zakone. Ako je žena zaposlena v poklicu, se pozneje pojavita vsakdanjost v zakonu in navalenost v ljubavi. Ker je žena izpostavljena ves dan pogledom zunanjega sveta, vse bolj pazi na svoje telo in obliko in tako dalje časa ohrani svojo privlačnost. Primerja svojega moža z drugimi in tako ustvari pri možu večjo erotično pažnjo.

Postavljati teorije o zakonski zvestobi ali nezvestobi v toliko nima pomena, ker o imponderabilijah ne moremo postavljati teorij. Ali je kaj bolj nepreračunljivega kakor spolni odnosi med dvema človekoma? Vedno so živeli žene in možje, ki so čutili poligamijo in zmerom taki, katerim je pomenil eden ali ena vse. Moderni zakon teh dejstev ne zanika in partnerja se izkušata po svoji naravi prilagoditi drug drugemu.

Prva leta svojega zakona živi poklicno zaposlena žena po večini brez otrok. Iz gospodarskih vidikov si ne želi takoj otroka, ker hoče imeti najprej solidno podlago, pa tudi človeški ozir so včasih odločilni. Otrok je tako globoka izpolnitev, da bi nikdar ne smel biti slučajnost. Katera pa s to mislijo v sebi postane mati, ne priznava več možu primata v vzgoji. Zato niso več redki primeri, da pride zaradi različnega mnenja o vzgoji otroka v zakonu do borbe matere za otroka in včasih do ločitve zakona. Nasprotno pa pogosto je zaradi otroka žena vzdržljiva v zakonu, ki je iz drugih razlogov postal neznesen.

Zakon ne izgubi pomena, kjer je bil mož vršen s prestola. Sedaj prestola ni več, na njegovem mestu je otrok. Ko otrok ne potrebuje več njene neprestane telesne bližine, se mladolena vedno zopet povrne v svoj poklic z večjim veseljem in večjim zavedanjem same sebe.

Zborovanje delavskih žena na Dunaju

Pretekli teden je zborovala na Dunaju mednarodna konferenca delavskih žena. Udeležilo se je zborala 300 delegatki iz 27 držav, ki so zastopale 1.300.000 včlanjenih delavk. Vse govornice so poudarjale nujno potrebo, da žene podvoje svojo aktivnost v borbi za izboljšanje položaja delovne žene, za zaščito žene matere in za pravice žen vobče, ki jih v mnogih državah ogroža reakcija, zlasti fašistična.

Tudi županov pozdravni govor je izzvenel v prepričanju, da more nova družba nastati in zmagati samo s pomočjo žene. Največ zanimanja pa je vzbudil govor delegatke iz Berlina, Toni Senderjeve, o snovi »Vpliv politične reakcije na svobodo žene.« Osnovne misli njenega govora so približno naslednje:

»Se nikdar ni bila vera v obstoječi družabni red tako omajana, kakor je v današnji dobi. Ker so se zamajala materialna eksistenčna tla meščanskih plasti, se je pričela rušiti tudi idejna zgradba. Malomeščanstvo se zaveda svoje proletarijatske, toda namesto, da bi se zavestno priznalo v vrste proletarijata, sledi novemu gibanju, ki je znalo s psihološkim raz-

zumevanjem vplivati na srednji sloj, na njegove instinkte. To je fašistično (narodno-socialistično) gibanje, ki nudi v vseh državah, kjer se je pojavilo, sliko človeške izprijenosti.

Toda ni dovolj, da samo protistramo proti fašističnemu nasilju in demagoštvu njegovih voditeljev. Predvsem moramo poiskati vzroka tega gibanja, ki je le strah gospodujočega razreda pred napredovanjem delavskega gibanja in pred brzimi korakom industrializacije, ki nujno prinaša izpremembo starega reda. Zato nomenja fašizem predvsem nasilstvo nad delovnim ljudstvom.

A tudi me. žene imamo dovolj vzroka, boriti se proti fašizmu, ki tira ženo nazaj v staro miselnost, kar znači izžubo priporjenih pravic bodisi glede na javno življenje ali pa na dostop v službe — skratka popolno brezpravnost.

Fašistična vzgoja ima za posledico tudi posirovelost in pohištvenost mladih. Naposled se en važen moment sili ženo na branik proti fašizmu: fašizem povzroča nerestno vojno nevarnost. Svojem pripadnikom sugerira vero v nezmotljivost voditelja, pod vplivom njegove ideologije se smatrajo fašisti za elito naroda.

Govornica je predlagala naslednjo resolucijo:

Fašizem ne ograža samo vseh pridobitev na socialnem polju, temveč stavlja v nevarnost posebno politične pravice in neodvisnost v družbi in poklicu. Goji šovinistične strasti in zastruplja mladino s šovinistično miselnostjo. S svojim imperijalističnim težnjam pripravila novo vojno. Zato pozivamo vse žene na boj proti fašizmu, ki pomeni novo zasluženje žene in novo vojo nevarnost. Resolucija je bila sprejeta z navdušenjem.

Pedagoške razstave. V Münchenu so ob zaključku šolskega leta vredile vse šole skupno razstavo učencev in historično zbirko abecednih in računskih pripomočkov. Posebno zanimivi so bili izdelki učencev iz takozvanih praktično-poizkusnih razredov. Prisotni učitelji so obiskovalcem tolmačili razstavljene predmete. Namen razstave je, da staršem pokaže pot do harmoničnega sodelovanja s šolo in doumetja bistva današnje pedagogike: katere izhodna točka je otroška narava in ne učna snov iz sveta odraslih.

Bernard Shaw je praznoval 76. julija 75 letnico. Veliki angleški dramatik je znan pri nas po svojih duhovitih dramah, a me žene bi ga morale poznati zlasti po njegovi knjigi »Kajpot inteligentni ženi k socializmu in kapitalizmu.«

Aleksander Nevjerov: Anuška

Veak večer Piljugini molji; »In ne vpejli nas v skušnjavo!« Na postelji sedi snaha Anuška, razteguje ovratnik svoje srajce. Kakor jabolka na jablani so svoje grudi. Po molitvi leže Piljugin z razmršeno brado na peč. Štirinšestdeset let mu je, toda tancica, ki jo ja stakala starost, se trga, po telesu preletavajo kratke, žgoče iskre. Be-fe Anuškinke roke ga objemajo, da mu zastaja dih.

Samotno stoji pozabljeni sveče, ikone, svetiljke, grehi in pokopališče. Vse je zasenčeno brezbožna Anuška. Pod tančico mu sili, z ustnicami ga zapeljuje, z nasmehom, z vsem svojim telesom.

»Glej!« Pod drgetajočimi vekami mu odpira stare oči, za segeče in muči.

»Glej!« Piljugin skoči s peči in zbeži v vežo.

Pleše, na mrazu stresa brado, čita molitve. Zjutraj ga Anuška zbudi k jutranjici:

»Očka, vstani!«

Piljugin leži nepremično.

»Očka, zvonilo!«

Tedaj skoči pokonec, zgrabi Anuško za roko nad lahtjo in mrmra:

»A? Kaj? Kdo?«

Jutranjica je stara, dolga. Na belo ovitih svečnikih gore svetiljke, se tale sveče. Kadilni dim segeče v nos. Pojejo, čitajo, toda srce ne poslušna. Srce ne vidi. Pred očmi je brezbožna Anuška.

»Greš, izkušnjavec!« misli Piljugin. »Ne vpejli nas v skušnjavo!«

Brezvestni greh pa gleda starcu v oči in se tiho smeje:

»Glej!«

Piljugin ne gre več k maši. Leže na Anuškinu posteljo, se pokriva z Anuškinu odejo in v mislih objema Anuško z vročimi, pomlajenimi rokami. Svetlo brezno se odpira pred njim. Iz gomilje leze starica, na pot mu stopi sin, toda Piljugin ju popteta. Gasi sveče in svetiljke, prižiga druge ognje, vidi samo Anuško. — mlado, brezbožno. V njej sta solnce in zrak zemlja in nebo.

In želja živeti še štirinšestdeset let...

Prevedel B. Z.

Pripombe o pisatelju.

Aleksander Nevjerov, s pravim imenom Aleksander Škobeljev, se je rodil l. 1886. v samarski guberniji. Bil je sin kmetijskih staršev in se je posvetil učiteljskemu poklicu. Med revolucijo je stopil v stranko boljševikov in postal urednik lista »Krasnaja Armija«, glasila revolucionarnega odbora v Samari. Pozneje se je pred lakoto umaknil v Taškent, odkoder se je 1922 za stalno preselil v Moskvo, kjer pa je že l. 1923. umrl, zadet od kapi.

Aleksander Nevjerov je eden izmed najboljših pisateljev današnje Rusije. Njegovi romani »Taškent, gorod hlebnjrye,

»Černoje i bjeloje«, »V sadah«, »Lico žmice l. dr. so doživeli do 16. izdaj in so baš zaradi svoje preprostosti in mikavnosti postali najprijubljenejše štivo ruske mladine. Prvi je izšel tudi v slovenskem prevodu Iv. Vuika. Nevjerov se je rodil na kmetih, živel je med kmetiško mladino in posvetil vse svoje delo sredi, iz katere je izšel. — Prev.

Humor

Tehten zalog

Vpričo francoskega uradnika iz ministrstva se je sukal pomenek o novi šegi, ga hodi mladina čisto brez klobuka. »To mi ne ugaja! To mi ne ugaja!« je ponavljal starokopitnež. Potem pa je razložil: »Saj veste, kadar je načelnik klicaj koga izmed nas, ki ga ni bilo v pisarni, smo mogli odgovoriti: »Ni daleč, njegov klobuk visi tu.« Sedaj se to ne bo dalo več reči.«

Zajemljivi mož

Gospa, tako bedasta kakor bogata, je bila povabljena. Pomenek se je sukal pravkar okoli sporne slovstvene osebnosti. Nekaj časa je potrepljivo poslušala, potem pa se okrenila k svojemu omizniku: »Kdo pa je ta možak, zdi se, da je jako zanimiv? Menite, da bi ga jaz mogla kdaj povabiti na kako večerno prireditev?« — »Hm, bojim se, da to ne bo kaj lahko močje, gospa. Možakar je nekaj naredil, kar ga izključuje iz dobre družbe.« — »Za boga, kako mično. Morda se še vprašati ne sme, k a j je storil?« — »Umri je.«

A tak!

Leni Jakec sedi v senci ob živi meji, ki obdaja vrt, in pozorno gleda tujca, ki se bliža.

»Je tvoja mamica doma, dečko?« vpraša gospod, brzokone vinski potnik ali zavarovalni posredovalec.

Jakec priklama in gospod jame zvoniti. Podrlinka enkrat, dvakrat, trikrat in tako dalje. Vse zaman.

»Saj si rekla, da je mati doma, jeli?« se brezupno okrene proti brezbriznemu dečku.

»Rekel sem, gospod, ampak mi ne stajemo v tej hiši!«

Previdnost

Vinko je bil nedavno pri zobarju, kjer so mu omamili dlesno, da ni čutil bolečin, ko mu je zdravnik mašil votli kočnik. Danes je po nerodnosti razbil kročni vazo. Oče se mu bliža z brezovko, »Papa,« zavili dečko izza stola, »ali ne bi mogel dobiti poprej injekcije?«

Huda kri

Gospa Povšetova pogosto menja sobarico, vendar ne zato, ker bi prepovršno pozvedala glede poslov. Tako n. pr. je zadnjič izpraševala novo ponudnico:

»No, ali ste spretni, se znate zasukati?«

»Če se znam zasukati? Gospa naj sami presodijo. Prejšnjo službo sem morala zapustiti, ker sem gospodinja prisotila zaušnico!«

MALI OGLASI

Usrbo dobi

sprejme takoj I. Dolenc, Ljubljana, Barvarska steza št. 6. 34166-1

sprejme s 1. septembrom krojač Oton Janko, Ljubljana, Gospeka ulica 4. Predstaviti se je 1., 2. ali 3. avgusta dopoldne. 34232-1

Prikojevalko ki se dobro razume na kroji, z daljšo prakso, 1856 Novak, tovarna pletenja v Radovljici. 33813-1

Mesto skladiščnika razpisuje večja tovarna ševljev. Ponudbe s točnimi navedbami dosežanje prakse in zahtevkov na oglasni odd. »Jutra« pod »Skladiščnik«. 34363-1

Učenko 15-16 let staro, zdravo, močno, dobro računario, zelo pridno, poštenih staršev, sprejem za trgovino meš. blaga na doželi. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Zdrava učenka«. 34302-1

Vajenca poštenih staršev z odgojvarajočo šolsko izobrazbo sprejem v špecijsko trgovino v Ljubljani. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 34376-1

Učenko sprejme modni atelje Bitone Florjanska ulica št. 107H. 34393-1

2 vajenki eno za trgovino in eno za slikarstvo sprejem v Rožni dolini, cesta IV št. 4. 34388-1

Vajenca za kovaško obrt sprejme takoj Franc Barič, Trnovo, Svabičeva 15. 34378-1

Mizar, vajenca v vse obrtne sprejme Ivan Roje, Zg. Šiška štev. 93, P. Ljubljana VII. 34451-1

Postrežnica katera bi tudi kuhala in opravljala vsa hišna dela od 10. ure zjutraj do zvečer na razpolago. Ponudbe pod »Postrežnica« na ogl. odd. »Jutra«. 34495-1

Deklko za vse

ki je vajena vsak hitni del, likanja perila, zdravo, pridno in pošteno — ter postrežnico 155cm. Predmet imajo one, ki obvladajo nemščino. — Samo resne reflektantije, ki razpolagajo s sorčevali in ki reflektirajo na dobro ravnanje, plačo, oskrbo in trajno mesto, naj pošljejo podrobne ponudbe s sliko na naslov: Erna Wortmann, Sušak, poštni pretinac 93. 33345-1

Trg. vajenca sprejem takoj v trgovino s specijskim in mešanim blagom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34496-1

Službe išče

Pletilja začetnica 1856 mesta. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Zdrava izvajenca«. 34383-2

Pletilja vajenca vseh v to stroko spadajočih del, šeli stalno službo. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 34511-2

Pouk

Camernikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jago - Anto) telefon 2236. Prva oblast. koncesijomirana Prospekt 15 zastoj — plite pouji

Prodaj

Stare stelaže omare in mize proda Gerkman, Cankarjevo nabrežje 1. 34240-6

Brivnico dobro idočo, v industrijskem kraju, prodam. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 34290-6

Tehtnico za 100 kg in polico prodam. Florjanska 38. 34363-6

Pohištvo

Pohištvo žisto, radi selitve napredaj na Pogačarjevem trgu 8/III leve. 34206-13

Posest

Posestvo obsejajoče iz 3 hiš, vinograda in sadonosičar, radi boleeni prodam na Pogačarjevi 8 — Košaki pri Mariboru. 32734-30

Hišico 30 minut od travnjaka prodam. Cena 25.000 Din. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 34348-20

Trgovsko hišo dvoetastravno, za 700.000 Din proda Troha, Mazibor, Aleksandrova cesta št. 18. 34133-20

Hišo z vrtom pripravno za obrt, 5 minut od cerkve, ob cesti v Smarini pod šmarno goro prodam. Vprašati pri Cedilniku, Smartno štev. 41. 33405-20

Nova hiša s 4 stanovanji, vrtom in električno razsvetljavo takoj napredaj. Nasipna ul. Pobrežje — za tovarne Kohnstein v Mariboru. 34182-20

Novozidano hišo prodam z večimi stanovanji. Vpraša se gostilna »Jelene«, Tezno pri Mariboru. 34570-20

Hišo z 3 sobama, kuhinjo kletjo in velikim vrtom prodam Pobrežje pri Mariboru — Vrtna ulica 17. 34574-20

Enostavno hišo s 100m² vrta poceni prodam — Pobrežje pri Mariboru, Gozdna ulica 47. 34578-20

Stanovanja

3 sob, kuhinje in prikljin, z električno ter vodovodom za 500 Din oddam s 1. septembrom v Rožni dolini — cesta V/81. 34497-21

Stanovanje

štirisočno, z vsem komfortom, v novozgrajeni vili blizu Tivolija oddam s 1. novembrom. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 34371-21

Stanovanje dvoobno s pritlikinami in 700 m² vrta takoj oddam. Poizve se: Koder, Rudnik. 34352-21

Stanovanje 3 sob, kopalnice in pritlikin, išče za oktober, november ali december zakonski par brez otrok. — Ponudba na oglas. oddelk »Jutra« pod »Dr. S. K. K.« 34320-21

2 krasni stanovanji triobno in enobno, v novi vili za Bežigradom oddam s 1. septembrom. Pojamil dalje oglasni oddelk »Jutra«. 34401-21

Stanovanje 2 sob in kuhinje, v novi hiši ob Gradaščici, koncem Kolezije v Meningerjevi ulici oddam. 34551-21

Stanovanje sobe in kuhinje takoj oddam mirni stranki v Ste. Sicaš št. 91. 34556-21

Stanovanje obsejajoče iz 5 velikih sob, kuhinje, posedače, kopalnice in vseh drugih pritlikin, v sredini mesta oddam s 1. novembrom. — Ponudbe na oglas. oddelk »Jutra« pod šifro »1. november«. 34098-21

Sobe

Za letovanje v lepem kraju na Gorenjskem oddam 2 lepi sobi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34323-23

Opremljeno sobico svetlo in zračno takoj oddam mirni gospodini ali gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34228-23

Sostanovalko sprejem v lepo sobo sredi mesta. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34197-23

Stroji

Pisalni stroj znamke Underwood, v prav dobrem stanju, poceni napredaj. Naslov pri ogl. odd. »Jutra«. 34522-29

Sadje

Jabolka in hruške za kompot, za hotel, večje kuhinje ali trgovca, kg po 3-4 Din franko Novo mesto, po povzetju razpošilja Ciril Dular, Novo mesto. 33841-34

Vrednote

Srebrne krone staro zlato in srebro kupuje Rafinerija dragih kovin. Ljubljana, Titrska ulica 36, vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Motorna vozila

poltonski, znamke »Ansaldo«, v dobrem vsem stanju poceni napredaj. — Vprašati pri Dolenc & Tönies, Ljubljana, Drojakova ulica 3. 34247-10

Prehrana

2 gospoda na dobro domačo hrano sprejem Pred škofijo št. 7 pritličje. 33470-14

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnici). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 86

GOSTILNA PRI »AMERIKANCU«

LJUBLJANA, FLORJANSKA UL. 20 Pozor! Pozor! Pozor! Znižanje cen vinu!

Vsled ugodnega nakupa vsa znižala cene: Bizelsko rdečo 10 Din, Turški vrh Mozler belo 10 Din, rdečo iz Gadove peči 14 Din, Zavrčan, belo 10 Din, Zigmundov Sampon iz Jeruzalema 20 Din, Marinkov Bermet bel 36 Din. Črno in belo pivo v vrčkih. Provrstna domača kuhinja, gorka in mrzla jedila po nizkih cenah. Tujske sobe od 15 Din naprej.

Se vlijudno priporočata 9373 MARIJA IN RUDOLF SKULJ

Okvirji za slike in slike

Telefon 2059 Premog suha drva M. Rauch, Celje Prešernova ulica 4 206

INSERIRAJTE V »JUTRU«

Privatni pouk za učence(ke) srednjih, strokovnih in osnovnih šol

1. Privatni učenci(ke), katerim ne zadostuje srednja šola, lahko uspešno polagajo potrebne razrede gimnazije ali relike. 2. Redni učenci(ke), ki se pona vlijali razr. (ali pa izgubili pravico nadaljnjega obiskovanja) lahko tečajno sol. leta polagajo dva razreda, tako ne izgubijo leta. 3. Oddelk za redne učence(ke) iz notranosti (kjer ni gimnazije) sprejema v oskrbo in poučuje iz vseh predmetov učence(ke), kateri žele, da redno izvršijo šolo v katerikoli beograjski gimnaziji. 4. Dopisna predavanja za učence(ke), ki ne morejo (za dalj časa) zapustiti kraj bivanja. 5. Ženski oddelk. Pripravlja učence za sprejemni izpit v višjo šolo za ženska ročna dela. (Posebna oskrba). 6. Informacijski oddelk. Daje pojava na vsa šolska vprašanja za tu in inozemstvo. Vse prevode. Skromen honorar. Vsak učence(ka) položi izpit in dobi izpričevalo iz državne gimnazije. Priznava najboljši pouk. Sodelujejo samo strokovnjaki in najboljši profesorji ter je zagotovljen vsakemu marljivemu učencu sigurno uspeh. Moderni pansion. Ravnanje in nadzorstvo domače, a stroge. — Cene povoljne. Podrobna polajnila daje in vrši vpisovanje vsak dan N. POPOVIĆ, Njegoševa 29, Beograd VIII. Tel. 16.65.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prednji in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safe - deposita itd. itd. itd. Brzojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2543. Interurban 2706, 2806.